



EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 12.12.1997

KOM(97) 661 lopull.

97/0340 (COD)

97/0341 (SYN)

**KOMISSIION TIEDONANTO**

IDA-ohjelman arvioinnista ja IDA ohjelman toisesta vaiheesta

Ehdotus

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI**

eräistä hallintojen välisten Euroopan laajuisten sähköisen tiedonvaihdon verkkojen (IDA) suuntaviivoista sekä yhteistä etua koskevien hankkeiden yksilöimisestä

Ehdotus

**NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI**

eräiden toimien ja toimenpiteiden hyväksymisestä hallintojen välisten Euroopan laajuisten sähköisen tiedonvaihdon verkkojen (IDA) yhteentoimivuuden ja niihin pääsyn varmistamiseksi

(Komission esittämät)



## **KOMISSION TIEDONANTO**

IDA-ohjelman arvioinnista ja IDA-ohjelman toisesta vaiheesta

## 0 MÄÄRITELMÄT

**Telemaattinen verkko** on kattava tietoliikennejärjestelmä, joka käsittää fyysisen perusrakenteen ja verkkoyhteyksien lisäksi myös tälle perustalle rakentuvat palvelu- ja sovelluskerrokset, jotka mahdollistavat organisaatioiden ja yksilöiden välisen sähköisen tiedonvaihdon.

**IDA-verkko** on IDA-ohjelmassa hallintoja varten perustettu Euroopan laajuinen telemaattinen verkko.

**Alakohtainen verkko** on Euroopan laajuinen hallintojen telemaattinen verkko, joka on tarkoitettu yhteisön politiikan jonkin tietyn osa-alueen tai toimen, jäljempänä **hallinnon alan**, täytäntöönpanoon tai hallinnolliseen tukemiseen.

**Hallintojen välistä telematiikkaa käsittelevä komitea (TAC)** on jäsenvaltioiden edustajista koostuva komitea, joka avustaa komissiota IDA-ohjelman toteuttamisessa ja varmistaa yhteensovittamisen jäsenvaltioiden sisällä ja niiden välillä sekä komission kanssa.

## 1 JOHDANTO

Tämän tiedonannon tarkoituksena on tiedottaa neuvostolle nykyisen IDA-ohjelman (Interchange of Data between Administrations, hallintojen välinen tiedonvaihto) saavutusten arvioinnin tuloksista ja arvioijien suositusten mukaisesti ehdottaa ohjelman jatkamista tulevaisuudessa. Tässä asiakirjassa kuvattu uusi ohjelma rakentuu kuluneiden kolmen vuoden aikana luodulle vahvalle perustalle samalla kun siinä käsitellään nykyisessä ohjelmassa huomattuja heikkouksia.

Hallintojen välistä tiedonvaihtoa koskevasta yhteensovittamisesta annetun neuvoston päätöslauselman<sup>1</sup> mukaisesti neuvoston päätöksessä kolmivuotisen IDA-ohjelman hyväksymisestä<sup>2</sup> määritettiin yhteisön rahoitusosuus tietyille hallintojen välistä telemaattista tiedonvaihtoa koskeville hankkeille niiden välisen yhteistyön helpottamiseksi.

IDA-ohjelmassa on jo otettu tärkeät ensiaskeleet kannustettaessa hallintoja vaihtamaan tietoja sähköisesti. IDA on tarjonnut hallinnoille uusia mahdollisuuksia parantaa Euroopan tasolla yleistä avoimuuttaan, tehokkuuttaan ja kykyään mukautua helpommin ja nopeammin tuleviin muutoksiin.

Näin IDAn avulla on toteutettu monia tärkeitä Euroopan laajuisia verkkoja monilla eri aloilla. Näillä järjestelmillä helpotetaan yhteisön päätöksentekomenettelyä, taistellaan petoksia vastaan, parannetaan jäsenvaltioiden sekä jäsenvaltioiden ja yhteisön toimielinten välistä viestintää ja ymmärtämystä ja palvellaan EU:n virastoja ja laitoksia.

## 2 TULEVAT VAATIMUKSET JA KEHITYSSUUNNAT

### 2.1 IDA on edelleen tarpeen

Tietotekniikassa nykyään käytetyt välineet ja tekniikat vanhenevat nopeasti, tai häviävät käytöstä muutaman vuoden kuluessa. Tekniikan muutosnopeus vain kasvaa, mistä ovat osoituksena Internetin käytön valtava lisääntyminen muutaman viime vuoden aikana ja tätä uutta välinettä hyödyntävien lähes päivittäin markkinoille tulevien uusien tuotteiden ja palvelujen suuri määrä. Business Research Groupin jokin aika sitten tekemän tutkimuksen mukaan uusimmissa arvioissa ennustetaan USA:n hallituksen toimielinten lisäävän Internetin ja sisäisten verkkojen käyttöä seuraavien kolmen vuoden aikana kymmenkertaiseksi nykytasoon nähden.

Juuri tämä muuttuva ympäristö ja viimeaikainen kehitys sekä Euroopan hallintojen tarve hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla uusia tekniikan mahdollisuuksia sisämarkkinoita toteutettaessa tekevät IDA-ohjelman uudesta vaiheesta välttämättömän. Internetin ja sen liitännästekniikoiden käyttö aiheuttaa myös ongelmia, vaikkakin se edistää suuresti telemaattisten verkkojen luomista ja maailmanlaajuisen yhteyksien tarjoamista. Verkon alustava toteuttaminen on nyt suhteellisen yksinkertainen asia, mutta vastaavien verkkopalvelujen hallinnolliseen käyttöön liittyviä kysymyksiä kuten turvallisuutta ja oikeudellisia esteitä sekä vaatimusta yhteentoimivista ratkaisuksista, jotka täyttävät monikielisuuden ja -kulttuurisuuden vaatimukset erityisesti sovellusten tasolla, ei voida käsitellä alakohtaisesti, vaan yhteisön on ratkaistava ne.

Lisäksi kustannusten alentuessa ja uusien telematiikan käyttömahdollisuuksien ilmaantuessa yhä suurempi osa viestinnästä tapahtuu sähköisesti, jolloin yleisen koordinaation tarve yhteentoimivuuden parantamiseksi on vieläkin suurempi. Telematiikka on jo

<sup>1</sup> Neuvoston päätöslauselma, 20.6.1994, EYVL C 181, 2.7.1994, s. 1.

<sup>2</sup> Neuvoston päätös 95/468/EY, 6.11.1995, EYVL L 269, 11.11.1995, s. 23.

lähtökohtaisestikin luonteeltaan maailmanlaajuisia. Tilannetta, jossa tiedot virtaavat kitkattomasti Euroopan hallintojen välillä, uusia tiedonsiirtoyhteyksiä voidaan helposti luoda ja uudet organisaatiot voivat nopeasti alkaa tiedonvaihdon, ei saavuteta sattumalta, vaan sen synty on huolellisesti suunnitteleamalla varmistettava.

Euroopan laajuisen koordinaation tarpeessa ei ole kyse ainoastaan yhteentoimivuudesta vaan myös kustannusten alentamisesta ja tehokkuuden lisäämisestä. Teknisten ratkaisujen yhdenmukaisen toteuttamisen olisi lopulta johdettava alhaisempiin kustannuksiin koko telemaattisen järjestelmän elinkaaren aikana kehittämissä vaiheissa ylläpitoon ja toimintaan sekä lisäksi helpotettava eri alojen välistä tiedonvaihtoa ja mittakaavaetujen saavuttamista. Sekä jäsenvaltioilla että EU:n toimielimillä on yhtäläiset mahdollisuudet hyötyä johdonmukaisemmasta teknisestä lähestymistavasta ja välttää tarve asentaa ja pitää yllä suurta joukkoa erilaisia ohjelmia ja laitteistoja.

IDAn uudessa vaiheessa painopiste olisi tämän vuoksi siirrettävä verkkojen perusrakenteiden kehittämisestä koordinaation ja tuen tarjoamiseen eri alojen hallinnoille ja ohjattava aikaisempaa enemmän varoja toimiin, joiden avulla IDA-verkkoja on helpompi luoda, käyttää ja ylläpitää ja joiden ansiosta ne ovat edullisempia, tehokkaampia ja ennen kaikkea yhteentoimivampia. IDAn olisi pystyttävä tarjoamaan opastusta ja apua hallinnoille telemaattisten ratkaisujen koko toteuttamisen ajan alkuvaiheen vaatimusten määrittelystä, sopivia teknisiä ratkaisuja koskevista päätöksistä, telemaattisten palvelujen ja tuotteiden hankinnasta, nykyisten hallintomenettelyjen uudelleenjärjestelystä ja tietosisällön yhdenmukaistamisesta lähtien aina toimivien järjestelmien lopulliseen hallintointiin asti.

Lähtökohtaisuuksissa on edelleen tarvetta toteuttaa telemaattisia verkkoja, jotka tarjoavat olennaista tukea sisämarkkinoiden ja yhteisön politiikan osa-alueiden hallinnoinnille. Toimet, joissa IDAa käytetään horisontaalisella tasolla, eivät ole päämäärä sinänsä, vaan niiden tarkoituksena on palvella olemassa olevaa tarvetta. Niiden ainoa päämäärä on auttaa toteuttamaan alakohtaisia verkkoja, joissa telemaattisten verkkojen todelliset edut saavutetaan. Kuten aikaisemmin mainittiin, on erittäin tärkeää varmistaa, että Euroopan laajuiset hallintojen telemaattiset verkot ovat johdonmukaisia sekä keskenään että kansallisiin verkkoihin nähden. Tämä voidaan saavuttaa vain yhteisön tasolla suoritettavilla toimilla, ja se vaatii eri alojen vahvaa ja jatkuvaa osallistumista. Euroopan toimielinten ja jäsenvaltioiden hallintojen välinen välttämätön koordinaatio ja yhteistyö on varmistettava laajan ja kattavan yhteisön ohjelman, IDA 2:n avulla.

Samalla IDA 2:ssa toissijaisuus on aina tärkeä periaate. IDA-toimet on suunniteltu kannustamaan yhteentoimivuutta samalla, kun jäsenvaltioiden hallintojen toimiala ja valinnanvapaus säilyy täysin ennallaan. IDAsta on eniten hyötyä, jos siinä otetaan huomioon telemaattisiin verkkoihin vaikuttavat kansalliset hankkeet, mutta sen avulla ei pyritä vaikuttamaan näihin toimiin, vaan pikemminkin varmistamaan, että kansainväliset verkot hyötyvät niistä parhaalla mahdollisella tavalla. IDAn tehtävänä on tukea toimivaltaista hallintoa jokaisella politiikan alalla, mutta ei koskaan korvata sitä.

## **2.2 Parannettu ohjelma: välivaiheen arvioinnin suositusten vaikutus**

Uuden ohjelman tavoitteisiin, strategiaan ja hallintointiin liittyviä lisänäkökohtia on esitetty nykyisen IDA-ohjelman välivaiheen arvioinnissa, jota edellytettiin neuvoston päätöksen 6 artiklassa. Tämän arvioinnin tavoitteena oli tarkastella kaikkia päätöksen piiriin kuuluvia toimia kustannusten, hyötyjen ja sijoituksen tuoton kannalta.

Arvioinnin suoritti komissio yhdessä jäsenvaltioiden kanssa, ja siinä avustivat riippumattomat arvioijat.

Arvioinnissa todettiin, että IDAn ensimmäinen vaihe on ollut arvokas ohjelma, joka on edistänyt Euroopan laajuisten telemaattisten järjestelmien kehittämistä ja hallinnollista yhteistyötä jäsenvaltioiden hallintojen ja EU:n toimielinten välillä.

Huomattava osa IDA-hankkeista liittyy telemaattisten sovellusten tarjoamiseen tietyille aloille. IDAn ensimmäisen vaiheen aikana rahoitetut hankkeet ovat:

|                     |  |
|---------------------|--|
| Tulli ja verotus:   | VIES/Sites, Excises Control, Quota, Scent-CIS/Fiscal, Taric, EBTI ja Transit |
| Kalatalous:         | FIDES  |
| Maatalous:          | Animo, Physan ja Shift   |
| Sosiaaliturva:      | TESS (entinen Sosenet) ja EURES  |
| Julkiset hankinnat: | SIMAP  |
| Terveysala:         | EUPHIN (entinen CARE), EUDRA (lääkevalvonta) ja REITOX                       |
| Tilastointi:        | SISR/DSIS, Extracom ja SERT  |
| Kauppapolitiikka:   | SIGL   |
| Kilpailupolitiikka: | Fourcom  |
| Kulttuuri:          | ITCG (kulttuuriesineiden laitton vienti ja tuonti)                           |

Näiden hankkeiden avulla IDA on edistänyt huomattavasti:

- sellaisten järjestelmien kehittämistä, ylläpitoa ja käyttöä, jotka tukevat EU:n neljää vapautta ja yhtenäismarkkinoita koskevan politiikan tärkeiden osien toteuttamista, ja
- tarvittavien telemaattisten palvelujen perustamista EU:n uusia virastoja ja laitoksia varten ja toimielinten välisen viestinnän ja yhteisön päätöksentekomenettelyn tukemiseksi.

Kun otetaan huomioon IDAn ytimen alusta alkaen muodostaneiden hankkeiden lukumäärä, koko, monimutkaisuus ja tulosten laaja-alaisuus, olisi kohtuutonta odottaa merkittäviä tuloksia suhteellisen lyhyessä ajassa eli kolmen vuoden kuluessa. Pelkästään hankkeen alkuvaiheen suunnittelusta sopimuksen allekirjoittamisvaiheeseen voi usein kulua puolitoista vuotta. Arviointi on kuitenkin osoittanut, että kaikissa tarkastelluissa hankkeissa on tapahtunut selvää edistystä, ja monet hankkeet ovat myös tuoneet tärkeitä toiminnallisia etuja, muun muassa suoria säästöjä tietyissä tilanteissa.

IDAssa on toteutettu myös monia hankkeita, jotka eivät ole alakohtaisia, vaan niin sanottuja horisontaalisia toimia, ja joiden tuloksena on syntynyt esimerkiksi tietoliikennepalveluita ja yleisluonteisia sovelluksia muun muassa virallisten asiakirjojen jakeluun ja hallinnointiin liittyen, otettu käyttöön X.400 -järjestelmään perustuva sähköposti sekä laadittu verkkorakenteisiin ja oikeudellisiin kysymyksiin liittyviä suuntaviivoja. Nämä tulokset ovat tähän asti olleet vain rajoitetusti käytettävissä, koska monet näistä toimista ovat vasta alkuvaiheessa. Erityisesti TESTA-hanketta, joka alkaa tarjota palveluja vuoden 1997 aikana, pidetään myönteisenä kehityksenä, koska siinä keskitytään paremminkin tietoliikennepalvelujen tarjoamiseen kuin fyysisten verkkojen rakentamiseen.

### ***Ohjelman hallinnon parantaminen***

Koska IDA-hankkeisiin kuuluu telemaattisten verkkojen toteuttaminen ainakin 15 eri jäsenvaltion hallinnon välillä ja koska tarvitaan paljon koordinaatiota monien eri osallistujien ja erilaisten painotusten ja näkemysten välillä, ohjelman hallinto on tähän asti ollut sekä monimutkaista että aikaa vievää. Arvioinnin tulokset ovat osoittaneet monia mahdollisuuksia parantaa ohjelman yleistä hallinnointia tulevaisuudessa.

***Ohjelman hallinnossa olisi keskityttävä ohjelmapolitiikkaan, tavoitteisiin ja strategiaan sekä vältettävä liian yksityiskohtaista puuttumista hankintaprosessiin ja yksittäisiin sopimuksiin.*** Hallinnon osallistuminen näihin alemman tason toimiin vaatii suuria ponnisteluja eikä olennaisesti paranna lopputulosta. Tämän vuoksi on suositeltavaa keskittyä johtotehtäviin tasolla, jolla niistä on eniten hyötyä, ja IDA 2:ta koskevissa ehdotuksissa todetaankin, että olisi perustettava hallintokomitea pikemminkin kuin sääntelykomitea ja että komitean vastuulla olisi oltava vuosittaisen työohjelman hyväksyminen ja yksittäisten IDA-hankkeiden yleiset toteutussuunnitelmat. Näin varmistetaan, että komiteaa kuullaan täysimääräisesti hankkeiden teknisen strategian ja tehtävien valintojen osalta. Tällä hallintokomitealla olisi käytännössä suurempi toimintavapaus kuin nykyisellä, koska kielteinen lausunto ei merkitsisi tietyn verkon kaiken toiminnan pysähtymisen vaaraa.

On suositeltu, että IDA 2:n olisi oltava säännöllisesti tarkistettava ohjelma, jonka ihanteellinen kesto olisi viisi vuotta. Tämä aikaväli olisi sopiva, kun otetaan huomioon hankkeiden kesto, alan sijoitusten kannustamiseksi tarvittava jatkuvuus sekä pyrkimys luoda julkisen ja yksityisen alan kumppanuussuhteita sellaisina, kuin ne mainitaan Euroopan laajuisia televerkkoja koskevissa suuntaviivoissa, sekä tällaisen ohjelman perustamiseksi vaadittavat ponnistelut ja niihin kuluva aika. Komissio uskoo kuitenkin, että on tarpeen tutkia, mitä nimenomaisia hankkeita tuetaan ohjelmasta kiinteämmin, jotta voitaisiin vakiinnuttaa uudet painopistealueet. Komissio esittää tämän vuoksi, että luettelo, jossa yksilöidään yleishyödylliset hankkeet, tarkistetaan kolmen vuoden välein.

Arvioinnissa on voimakkaasti kyseenalaistettu kaikkien IDA-hankkeiden ja -järjestelmien rahoittamisen (mukaan lukien sekä kehitys- että käyttökustannukset) jatkaminen yhdestä talousarviosta, jolloin yksittäiset määrärahat joudutaan käsittelemään sääntelykomiteassa.

Tällaisesta toimintatavasta on esitetty sekä puoltavia että vastustavia mielipiteitä, ja tässä nimenomaisessa kysymyksessä ohjelmaan osallistujat ovat ilmaisseet hyvin toisistaan poikkeavia näkemyksiä. Vaikka nykyjärjestelmä toimii hyödyllisenä johdonmukaisuutta edistävänä mekanismina varsin erilaisten hankkeiden välillä, se luo myös jonkin verran hajaannusta hallinnon alojen ja niitä tukevien telemaattisten järjestelmien hallintojen välille. Lisäksi se, että IDA-hankkeet kilpailevat keskenään rajallisista budjettivaroista, voi suunnata arvokkaita voimavaroja pois hankkeen toteutuksesta ja viivästyttää tärkeitä toimia entisestään.

On erittäin tärkeää tarjota rahoituskehys, joka helpottaa alakohtaisten telemaattisten järjestelmien kehittämistä, antaa mahdollisuuden vastata nopeasti sähköisen tiedonvaihdon uusiin vaatimuksiin ja josta voidaan rahoittaa verkkojen välistä yhteentoimivuutta ja niihin pääsyä kannustavia toimenpiteitä. On kuitenkin myös välttämätöntä määrittää perusteet, joilla määritellään tarkat ehdot IDA-rahoituksen myöntämiselle ja joilla asetetaan selkeät rajat tämän rahoituksen kestolle. ***Uusiin hanke-ehdotuksiin olisi tämän vuoksi aina liitettävä lausunto siitä, miten käyttökustannukset katetaan.***



Kun tiettyyn politiikan osa-alueeseen tai toimeen liittyvä hanke tai hankeryhmä on täysimääräisesti toteutettu ja sen katsotaan näin olevan toiminnassa tai kun se on muutoin saavuttanut tietyn koon, jonka perusteella sitä voidaan pitää itsenäisenä ohjelmana, budjettiviranomaisen olisi mieluiten osoitettava tarvittavat budjettivarat politiikan kunkin osa-alueen tai toimen kehityksessä. Molemmissa tapauksissa on noudatettava yleisiä periaatteita, ja siksi on erittäin tärkeää, että IDA koordinoi vankasti hallinnollisissa telemaattisissa verkoissa tehtyjä teknisiä valintoja ja vaikuttaa niihin.

Siirtyminen alakohtaiseen itsenäisyyteen hankkeiden talousarvioiden laatimisessa ja hallinnoinnissa ei voi tapahtua heti. On tehtävä tarvittavia järjestelyjä mahdollisen siirtymävaiheen kattamiseksi erityisesti käyttökustannusten osalta.

Mahdollisten tulevien päätösten sanamuodon osalta arvioinnissa on suositeltu, että **viittauksia erityisten teknisten standardien käyttöön on parasta välttää**, jolloin tehdään mahdolliseksi joustavampi lähestymistapa alalla, jonka markkinat kehittyvät nopeasti. Samoin **yleishyödyllisten hankkeiden määrittelyssä on suotavaa suhtautua melko joustavasti yleishyödyllisten hankkeiden yksilöintiin**, jotta voitaisiin tarvittaessa tukea erityisen tärkeitä politiikan uusia aloja.

### ***Hankkeiden tulosten parantaminen***

Vaikka IDA on ollut olemassa vasta kolme vuotta, siinä on jo pystytty yksilöimään monia aloja, joilla ohjelman tulosten laatua voidaan parantaa. Niinpä myönteistä edistystä on jo saavutettu toteuttamalla laadunvalvontaa, tarjoamalla suuntaviivoja ja yhteisiä telemaattisia palveluja, helpottamalla ihmisten verkottumista ja kokemusten jakamista sekä lisäämällä hankkeiden tulosten avoimuutta ja näkyvyyttä.

On selvää, että IDA-hankkeet voivat lopulta onnistua vain jos varmistetaan, että käyttäjien tarpeet ymmärretään ja otetaan huomioon, ja käyttäjät saadaan osallistumaan toimintaan varhain ja jatkuvasti kunkin hankkeen koko keston ajan. Erityisesti on tärkeää varmistaa, että horisontaalisten tuotteiden ja palvelujen alakohtaiset vaatimukset ja edut yksilöidään selkeästi, ennen kuin ryhdytään kehittämään mahdollista uutta horisontaalista hanketta. Nämä ovat erityisen haastavia tehtäviä IDA-toiminnassa, ja seuraavassa ohjelmassa kohdistetaan suuria ponnisteluja vaatimusten määrittelyyn, yksimielisyyden luomiseen ja käyttäjäfoorumien perustamisella saavutettavan vuorovaikutuksen parantamiseen.

### ***Tulevat kehityssuunnat***

Arvioinnissa todetaan, että **IDAn päätavoitteena olisi oltava edistää kaikkien yhteisön hallintojen välisten telematiikkapohjaisten tiedonvaihtojärjestelmien tehokasta ja yhdenmukaistettua kehittämistä**. Tämä merkitsee sitä, että seuraavassa ohjelmassa olisi yksiselitteisesti otettava IDAn piiriin *kaikki* kyseiset verkot (eli kaikki yhteisön politiikkaa ja toimia tukevat hallintojen väliset verkot), eikä ainoastaan niitä, jotka rahoitetaan suoraan IDAn budjetista. Tätä laajennusta ehdotetaan komission eri yksiköiden toteuttamien monenlaisten telemaattisten verkkojen ja hallintoihin liittyvien toimien koordinaation ja yhteistyön toteuttamiseksi. Yhtenäistämistä yhteisön muiden ohjelmien, erityisesti Euroopan laajuisen televerkon (TEN Telecom) kanssa olisi jatkettava, jotta ponnisteluista ja yhteisön voimavaroista saataisiin suurin mahdollinen hyöty.

**IDAn pyrkimystä horisontaalisiin hankkeisiin tuetaan yleisesti, ja sitä pidetään tulevaisuudessa painopisteenä**. IDAn olisi edelleen korostettava markkinoilta saatavien palvelujen ja tuotteiden hyväksikäyttöä omien ratkaisujen kehittämisen asemesta. IDAn on

myös keskityttävä telemaattisissa verkoissa siirrettävän tiedon sisällön yhdenmukaistamiseen. Arvioinnin aikana useat osallistujat totesivat, että *tietojen vaihtoa koskevien standardien koordinointi ja niistä sopiminen on ensisijaisen tärkeää* ja että käytettävän teknologian merkitys on suhteessa vähäisempi.

Arvioinnissa on myös vahvistunut se käsitys, että tulevaisuudessa tarvitaan edelleen Euroopan hallinnollisten telemaattisten verkkojen välistä koordinointimekanismia ja tarpeellisen tiedon ja asiantuntemuksen lähde, jotta välttyttäisiin turhilta laitehankinnoilta, erilaisten lähestymistapojen aiheuttamilta ongelmilta ja samojen asioiden tutkimiselta moneen kertaan.

Sen lisäksi, että varmistetaan alakohtaisten verkkojen luominen tai parantaminen yhteisön politiikan osa-alueiden ja toimien asettamien vaatimusten täyttämiseksi, arvioinnissa on suositeltu, että IDA 2 -ohjelman päätavoitteiden olisi oltava seuraavat:

- määritetään käyttäjien teknisiä valintoja ja standardeja koskevat vaatimukset sekä määritetään tällaisten teknisten valintojen ja standardien toteuttamista koskeva alakohtaisten hankkeiden toimintakehys ja säännellään toimintaa,
- varmistetaan, että yleiset palvelut, rakennosotat ja eritelmat ovat Euroopan hallintojen käytettävissä, ja edistetään näiden palvelujen tuomien etujen hyödyntämistä,
- edistetään tietojen yhdenmukaistamista,
- yksilöidään uusia hallinnollisia vaatimuksia ja uusia nämä vaatimukset täyttäviä yleisluonteisia palveluja,
- edistetään hankkeiden koordinointia ja niiden välistä vuorovaikutusta keräämällä, yhdistämällä ja levittämällä tietoja.

Sisämarkkinoiden hallinnoiminen velvoittaa myös jatkossa Euroopan hallintoja vaihtamaan tietoja muiden maiden vastaavien viranomaisten kanssa. Vaikka monet hallinnot vaihtavat jo vastaavia tietoja kansallisella tasolla, eurooppalainen ulottuvuus aiheuttaa aivan uusia ongelmia, jotka voidaan ratkaista vain välttämättömän kansainvälisen koordinointimekanismin avulla.

Tietotekniikan markkinat tarjoavat valtavan valikoiman tuotteita ja palveluja, mutta markkinoilta puuttuu vahva kannustin tuotteiden välisen yhteentoimivuuden varmistamiseksi, joten tuotteiden ja palvelujen merkitys hallinnon vaatimusten kannalta vaihtelee. Jotta saatavilla olisi hyviä vaihtoehtoja, Euroopan hallintojen on puhuttava yhdellä suulla. Tämä lisää myös vahvan kansainvälisen koordinaation ja yhteistyön tarvetta. Kokemuksensa ja tietonsa sekä jo luomansa perustan kautta IDA 2 -ohjelmalla on parhaat mahdollisuudet tarjota tällaista koordinaatiota ja varmistaa yhteistyö yhteisön tasolla.

### **3 POLIITTINEN YHTEYS**

#### **3.1 Sisämarkkinoiden tukeminen**

Sisäisten rajojen poistaminen ja neljän liikkuvuutta koskevan vapauden toteuttaminen aiheuttaa lisävaatimuksia Euroopan hallinnoille, jotta ne parantaisivat, laajentaisivat ja koordinoisivat tiedonvaihto- ja hallintomenettelyitään ja monissa tapauksissa integroisivat suuren osan niistä. Mahdollisen uuden IDA-ohjelman päätavoitteena on edelleen oltava *sisämarkkinoiden toiminnan käytännön tukeminen yhdistämällä Euroopan eri osien hallinnot toisiinsa telemaattisten verkkojen avulla*, mikä mahdollistaa nopean, tehokkaan ja turvallisen

tietojen vaihdon ja parantaa hallinnollista yhteistyötä. Näin IDA 2 -toimet ovat itsessään tärkeitä sisämarkkinoiden toimintaohjelman kannalta.

On myös tärkeää huomata, että varmistamalla kattavat telemaattiset palvelut hallinnoille koko unionissa ja kannustamalla tällaisten palvelujen tarjontaa EU:n tasolla IDA-toimet tukevat taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta.

Hallintojen tarve lisätä tiedonsaantimahdollisuuksiaan ja tietojen tarjoamiskykyään sisämarkkinoiden vaatimusten mukaisesti ei ole säilynyt ennallaan. Uusia vaatimuksia syntyy ja painotuksia tarkistetaan yhteisön politiikan eri osa-alueita toteutettaessa. Jo nyt voidaan yksilöidä monia keskeisiä politiikan aloja, joilla IDA-ohjelman seuraavalla vaiheella on tärkeä merkitys.

### **3.2 Euroopan rahaliiton käytännön toteutus**

Euroopan rahaliiton toteuttaminen on yksi yhteisön tulevien vuosien tärkeimmistä haasteista, ja onnistuneeseen tulokseen vaaditaan telemaattisten verkkojen tuki. Samalla kun europohjaisten tietojen käsittelytarve lisääntyy valtavasti, esille nousee myös se, että uusien tiedonvaihtoyhteyksien ja niitä tukevien tietoverkkojen on täytettävä euron käyttöönoton ja hallinnoinnin mukanaan tuomat lisävaatimukset.

### **3.3 Laajentumisen tukeminen**

Sisämarkkinoiden rajojen odotetaan lähitulevaisuudessa laajentuvan Keski- ja Itä-Euroopan uusien jäsenvaltioiden myötä. On tarpeen valmistautua laajentumiseen sekä kannustamalla yhteentoimivien telemaattisten palveluiden ja ratkaisujen toteuttamista kyseisissä maissa että parantamalla tiedonvaihtoyhteyksiä. Toimien koordinoiminen aloilla, jotka vaihtelevat kaupan valvonnasta petosten ehkäisyyn, terveydenhuoltoon ja ympäristönsuojeluun, voi parantaa sekä näiden maiden taloudellista ja yhteiskunnallista tilannetta että omaamme.

Heinäkuun 16. päivänä 1997 antamassaan Agenda 2000 -tiedonannossa komissio toteaa, miten tärkeää laajentumisprosessin kannalta on vahvistaa hakijamaiden hallinnon toimivuutta. Näiden maiden osallistuminen yhteisön ohjelmiin ja yhteisön menettelytapojen käyttö maiden soveltaessa yhteisön säännöstöä (*acquis communautaire*) ovat liittymistä edeltävän strategian keskeisiä osia.

### **3.4 Pääpaino kansalaisilla ja yksityisellä alalla**

Hallintoviranomaisten asiakkaita ovat viime kädessä kansalaiset. Suuremman avoimuuden varmistamiseksi sekä uusien ja parempien palvelujen tarjoamiseksi kansalaisille hallinnot tarvitsevat parempia tiedonsaantimahdollisuuksia ja alhaisempia tietojenkäsittelykuluja. Tietty jo IDAn piiriin kuuluvat alat ovat erityisen tärkeitä kansalaisille. Näihin kuuluvat ne telemaattiset verkot, jotka tukevat sosiaaliturvaan, terveydenhuoltoon ja työllisyyteen liittyvien tietojen vaihtoa.

Samalla tavoin Euroopan hallintojen kehittäminen niin, että ne pystyvät lisäämään tehokkuuttaan ja vastaamaan nopeasti uusiin haasteisiin, on erityisen tärkeitä aikana, jolloin tietoyhteiskunnan kehittyminen sekä uusien tekniikoiden ja käytäntöjen käyttöönotto todennäköisesti muuttaa perinpohjin yhtä lailla sekä julkista että yksityistä alaa.

Tähän mullistukseen liittyy se, että hallinnot eivät voi jättää huomiotta vaikutustaan yksityiseen alaan, olipa se sitten eduksi tai haitaksi. Tärkein kysymys on, päättävätkö hallinnot jättäytyä jälkeen, jolloin ne aiheuttavat tarpeettomia yleiskuluja yksityisen alan kanssa harjoitettavan hallinnollisten tietojen vaihdon kustannusten ja viiveiden muodossa ja ovat tietoketjun heikoin lenkki, vai päättävätkö ne johtaa kehitystä toimimalla esimerkkinä eri

alojen välisen tiedonvaihdon kannustamisessa ja edistämiseksi. Yritysten ja hallintojen välisten tehokkaampien tiedonvaihtomenetelmien käyttö (esimerkiksi tullialalla, verotuksessa ja ympäristönsuojelussa) voi vaikuttaa suuresti yksittäisen organisaation kapasiteettiin, vastekykyyntä ja kustannuksiin, ja sillä voi lopulta olla myönteinen vaikutus yleisesti Euroopan teollisuuden ja varsinkin pk-yritysten kilpailukykyyn.

IDA voi myös vaikuttaa suoraan Euroopan tietotekniikka- ja viestintäalaan. IDA kokoaa ja vertailee hallintojen yhteisiä telemaattisia vaatimuksia koko Euroopassa. Esittämällä nämä vaatimukset suoraan alan edustajille, kuten tehtiin äskettäin pidetyssä IDAn yritys-seminaarissa, IDA tarjoaa selvän kuvauksen hallinnollisista tarpeista ja itse asiassa takaa määritellyille tuotteille ja palveluille suuret markkinat.

Näin ollen yhteentoimivuuden varmistamiseksi tarkoitettujen IDAn toimien on myös autettava poistamaan hallintojen ja yksityisen alan välisen viestinnän esteitä. Hankkeita on kannustettava ottamaan huomioon julkisen alan ulkopuolelta tulevat tarpeet suunniteltaessa ja kehitettäessä hallinnollisia telemaattisia ratkaisuja, ja hankkeita on tuettava, jotta niiden edut laajenisivat koskemaan myös teollisuutta ja kansalaisia, kun tätä koskeva selkeä tarve on yksilöity. Sama pätee myös julkiseen alaan vaikuttaviin yksityisen alan hankkeisiin. Tällä nimenomaisella alalla olisi huolehdittava synergian luomisesta IDAn, Euroopan laajuisen televerkon ja pk-yrityksiin liittyvien toimien välillä, jotta varmistettaisiin, että kansalaisille sekä pk-yrityksille yleishyödylliset hankkeet määritellään parhaalla mahdollisella tavalla.

### **3.5 Toimielinten uudistus**

EU:n toimielimiin samoin kuin niiden kansallisiin vastineisiin kohdistuu jatkuva paine parempien palvelujen tarjoamiseksi kansalaisille ja yksityiselle alalle mahdollisimman alhaisilla kustannuksilla. Niiden ainoa vaihtoehto on ottaa käyttöön uusia tieto- ja viestintätieteiden kehityksen mahdollistamia tietojenkäsittelymenetelmiä. Hallintojen lisääntyvässä telemaattisten verkkojen hyväksikäytössä, joka perustuu helposti saataviin markkinapalveluihin ja -tuotteisiin, olisi tietyssä määrin löydettävä tasapaino tilanteessa, jossa toisaalta kustannuksia alennetaan teettämällä hallinnollisia tehtäviä ulkopuolisilla, mutta jossa toisaalta siitä on seurauksena valvonnan sekä sovellusasiiantuntemuksen ja tietojen menettäminen.

Tällä hetkellä EU:n hallintojen työskentelykäytännöt aiheuttavat suunnattomia vaatimuksia asiakirjojen laadinnalle, käsittelylle, jakelulle ja arkistoinnille, jotka suurimmaksi osaksi perustuvat vielä paperityöhön. Asiakirjojen jakelu suoritetaan yleensä tavallisten lähettien, telexin tai faksien välityksellä. Komission työhön liittyy yli 1 200 komiteaa EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden hallintojen lisäksi.

Päätavoitteena tässä asiassa on oltava varmistaa, että tarvittavat telemaattiset välineet ja tekniikat, erityisesti työtehtävien hallinnoinnin ja asiakirjojen siirron välineet ovat saatavilla hallinnollisen tiedonvaihdon tukemiseksi komission sisällä, toimielinten välillä ja jäsenvaltioiden hallintojen välillä. Perimmäinen tavoite on, että EU:n toimielimet ovat johtava esimerkki sähköisen viestinnän ja tietojenkäsittelyn tarjoamisesta eduista.

## **4 TULEVAISUUS - TAVOITTEET, STRATEGIA, TOIMET**

Alunperin ohjelmapolitiikan ja -strategian muotoutumiseen vaikuttanut markkinatilanne ja tekninen ympäristö ovat muuttuneet suunnattomasti viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana. Toisin kuin edeltäjällään, IDA 2:lla ei enää ole edessään aivan uutta tilannetta, ja tämän vuoksi siinä pystytään hyödyntämään olemassa olevia runsaita tietoja ja jo hankittuja kokemuksia sekä nykyisiä alakohtaisia verkkoja. Samalla ohjelman on pyrittävä myös

mukautumaan yhä epävarmempaan tulevaisuuteen tekniikan muutosten suunnan ja nopeuden osalta. Niinpä IDAn toisessa vaiheessa toteutettavaksi ehdotetuissa strategioissa ja toimissa painotetaan enemmän yhteentoimivuutta ja yhteisyyttä ja keskitytään vähemmän yksittäisten alakohtaisten hankkeiden vaatimuksiin, samalla kun kuitenkin varmistetaan, että alakohtaisten verkkojen tarpeisiin edelleen vastataan.

#### 4.1 Tavoitteet

Yhteisön toimet IDA-ohjelman ehdotetun toisen vaiheen aikana keskittyvät seuraavien käytännön tulosten saavuttamiseen kolmen vuoden aikana:

- toimivien, yhteentoimivien, Euroopan laajuisten telemaattisen viestinnän perusrakenteiden luominen jäsenvaltioiden hallintojen välille sekä hallintojen ja Euroopan toimielinten välille niin, että ne antavat mahdollisuuden tehokkaaseen ja kustannustehokkaaseen tietojen vaihtoon sisämarkkinoiden hallinnollisten vaatimusten tukemiseksi,
- telemaattisten ratkaisujen käyttö kiinteänä osana Euroopan unionin politiikan ja toiminnan päivittäistä hallinnointia ja yhteisön päätöksentekomenettelyä,
- sellaisten Euroopan laajuisten hallinnollisten verkkopalvelujen tarjoaminen hallinnon eri aloilla ja niiden välillä sekä yksityisellä alalla, joille on luonteenomaista erittäin suuri yhteentoimivuus, kustannustehokkuus, joustavuus ja nopea mukautumiskyky tekniikan muutoksiin ja markkinoiden kehitykseen,
- kaikkien Euroopan hallintojen mahdollisuus päästä helposti hyödyntämään telemaattisia verkkoja koskevia kansainvälisiä ja ajanmukaisia tietoja ja kokemuksia.

#### 4.2 Strategia

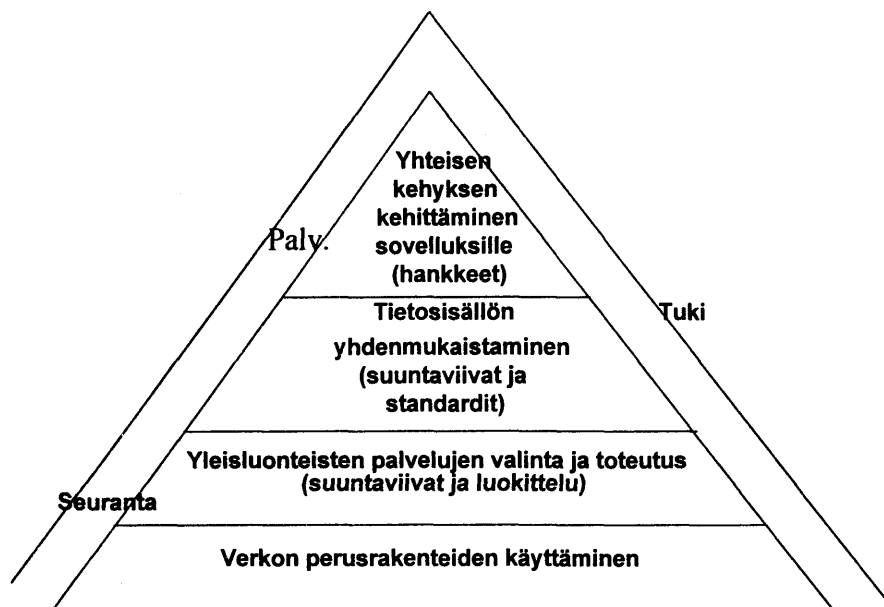
- **Markkinoihin suuntautuminen** Palvelut ostetaan markkinoilta, vältetään sijoituksia infrastruktuuriin, tiettyihin yksittäisiin tekniikoihin ja omien ratkaisujen kehittämiseen silloin kun se ei ole välttämätöntä.
- **Palveluihin suuntautuminen** Tuetaan ja opastetaan hallintoja mahdollisimman toimivien, joustavien ja kustannuksiltaan alhaisten ratkaisujen löytämisessä ja käyttöönotossa.
- **Keskittyminen yhteentoimivuuteen** Keskitytään toimiin, jotka johtavat verkkojen ja niiden osien väliseen sekä näiden verkkojen kautta välitettyjen tietojen parempaan yhteentoimivuuteen.

Jotta jatkuvasti muuttuva ympäristö voitaisiin ottaa huomioon ja jotta tekniikan muutoksista selviydyttäisiin parhaalla mahdollisella tavalla, käytännössä ainoa tulevaisuudessa mahdollinen IDAn kehityssuunta on edistää palveluiden ostamista suoraan markkinoilta sen sijaan, että sijoitettaisiin omien ratkaisujen kehittämiseen, välttää sitoutumista erityistekniikoihin ja -tuotteisiin ja keskittyä yhteisiin alakohtaisiin vaatimuksiin. Tämän hahmotelman mukaan IDA auttaa julkisia hallintoja valitsemaan välineet ja tuotteet, joilla rahalle saa parhaan vastineen, pääsemään välittömästi mukaan uusimpaan kehitykseen, järjeistämään verkonhallintaa sekä hyötymään mittakaavaeduista, joita niillä suurina ostajina on oikeus odottaa.

Sisämarkkinoilla tapahtuvan hallintojen välisen tiedonkulun parantamisen perusta on telematiikan käyttöönotto viestintämenetelmänä.

Kaikkeen viestintään vaaditaan luonnollisesti ainakin kaksi osapuolta, lähettäjä ja vastaanottaja, joiden kummankin täytyy pystyä ymmärtämään, mitä viestitään. Jos viestintä tapahtuu harvojen, läheisesti tekemisissä olevien yksilöiden välillä, kunkin osallistujan viestintämenetelmien yhteentoimivuuskysymys ei nouse esille. Mahdollisten kumppaneiden suuri määrä ja erilaisuus yhdessä tekniikan ja telematiikan markkinoiden osoittaman puutteellisen vakauden ja johdonmukaisuuden kanssa ovat pakottaneet kaikki IDA-verkon käyttäjät keskittämään telemaattisissa ratkaisuissaan huomiota yhteentoimivuuskysymykseen.

Verkkojärjestelmän eri osien välistä yhteentoimivuutta vaaditaan kaikilla jäljempänä kuvatun telemaattisen pyramidin tasoilla. Jokaisen verkkojärjestelmän perustana toimivat fyysiset verkot on yhdistettävä toisiinsa, verkkoa käyttävien palveluiden on oltava johdonmukaisia, palvelujen kautta vaihdettavat tiedot on yhdenmukaistettava, ja näitä tietoja viime kädessä loppukäyttäjän hyödyksi käsittelevien sovellusten on oltava yhteentoimivia sekä keskenään että sen paperiin ja ihmisiin pohjautuvan maailman kanssa, jossa ne toimivat.



**IDAn yhteensopivuuksipyramidi**

Yleensä yhteentoimivuuden varmistamiseen sisältyy käytännössä paljon enemmän kuin pelkkä sopimus käytettävistä standardeista ja eritelmistä tai niiden yhdenmukaistamisesta. On myös varmistettava näiden standardien yhteentoimiva toteutus, oikeudellisten järjestelmien ja turvajärjestelmien välinen johdonmukaisuus sekä uuden sähköisen ympäristön, menetelmien ja perinteisten toimintatapojen kokonaisvaltainen yhdentäminen.

Standardien hyväksyminen on tärkeä keino yhteentoimivuuden saavuttamiseksi verkon kaikilla tasoilla. Tämän vuoksi IDA on standardien tärkeä käyttäjä ja täten niihin vaikuttaja, ja ohjelman yhtenä päätehtävänä on oltava standardien käytön tunnustaminen ja edistäminen. IDA toimii välittäjänä standardointielinten ja julkishallinnon alan suuren käyttäjäyhteisön välillä. Näin IDA voi osaltaan edistää standardien julkistamista ja levittämistä sekä varmistaa, että IDA-hankkeissa saadut standardien käytännön sovelluksiin liittyvät kokemukset ja kysymykset välittyvät standardointielimille, jolloin se edistää yksittäisten standardien kehittämistä ja toimii standardointiketjun tärkeänä osana.

Hallintojen välisten Euroopan laajuisten verkkojen yksi lisänäkökohta on velvollisuus maksimoida yhteentoimivuus kansallisten verkkojärjestelmien kanssa ja edistää näin kansallisten verkkojen välisiin yhteyksiin perustuvien kansainvälisten verkkorakenteiden luomista. On mahdollista, että nämä toimet lisäävät huomattavasti niiden hallintojen lukumäärää, joilla on pääsy tiettyyn verkkoon suhteellisen alhaisin kustannuksin.

## **5 OIKEUDELLISEN PERUSTAN VALINTA. UUDEN IDA-HANKKEEN SISÄLTÖ JA RAKENNE.**

Oikeudellinen toimintaympäristö on muuttunut olennaisesti sen jälkeen, kun alkuperäiset IDA-ehdotukset tehtiin vuonna 1993. Neuvosto hyväksyi alkuperäisen ohjelman<sup>3</sup> vuosille 1995 - 1997 yhteisön perustamissopimuksen 235 artiklan nojalla.

Vuoden 1996 maaliskuussa Euroopan yhteisöjen tuomioistuin antoi päätöksensä EDICOM-asiassa<sup>4</sup>, joka oli olennainen ennakkotapaus hallintojen välisten Euroopan laajuisten telemaattisten verkkojen kannalta. Tärkeä tapahtuma on myös niin sanotun TEN-rahoitusasetuksen hyväksyminen<sup>5</sup>, sillä siinä säädetään säännöt yhteisön osallistumisesta Euroopan laajuisia verkkoja koskevien hankkeiden rahoitukseen. Euroopan laajuisten televerkkojen suuntaviivat on myös hyväksytty jokin aika sitten<sup>6</sup>.

Koska

- IDA edustaa yhteisön osuutta hallintojen välisten Euroopan laajuisten telemaattisten verkkojen luomisessa ja kehittämisessä, ja koska
- sen tavoitteena on varmistaa verkkojen välinen yhteentoimivuus ja pääsy niihin,

yhteisön perustamissopimuksen XII osaston ja erityisesti 129 d artiklan katsotaan olevan uuden IDA-ohjelman sopiva oikeudellinen perusta.

Toisin kuin muut verkot kuten rautatieverkot, jotka vaativat (jäsenvaltion suvereniteettiin kuuluvaa) fyysistä tilaa, telemaattiset verkot erottuvat toisistaan sen mukaan kenellä on pääsy niihin ja mihin tarkoituksiin niitä käytetään. Näin yhteisöllä on kaksoisrooli niiden telemaattisten verkkojen suhteen, jotka tukevat suoraan sen politiikkaa ja toimia: sitä koskevat sekä XII osastossa annetut valtuudet verkkojen luomiseksi ja kehittämiseksi. toisaalta se on myös näiden verkkojen käyttäjä tai edunsaaja, eli asemassa, joka on suurelta osin verrattavissa minkä tahansa muun osallistujan asemaan.

Kun otetaan huomioon tämä yhteisön erityisasema IDA-verkkojen osalta, käsite *jäsenvaltioiden hankkeet* on riittämätön, eikä se voi muodostaa yhteisön rahoitusosuuden ainoata perustetta. Lisäksi yhteisön rahoitusosuus pitäisi myös kohdentaa verkkojen välisen yhteentoimivuuden ja niihin pääsyn edistämiseen, ja sen olisi oltava keino edistää yhteisön ja jäsenvaltioiden välisten toimien koordinoitua.

<sup>3</sup> Neuvoston päätös 95/468/EY, 6.11.1995, EYVL N:o L 269, 11.11.1995, s. 23.

<sup>4</sup> Asia C- 271/94, Euroopan parlamentti v. neuvosto, tuomio 26.3.1996.

<sup>5</sup> Neuvoston asetus (EY) 2236/95, 18.9.1995, EYVL L 228, 23.9.1995.

<sup>6</sup> Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös 1336/97/EY, 17.6.1997, EYVL N:o L 183, 11.7.1997, s. 12.

Niinpä IDAn toisella vaiheella luodaan erityinen rahoituskehys, jolla varmistetaan, että yhteisön varoja käytetään asianmukaisella tavalla, ryhdytään toimenpiteisiin verkkojen välisen yhteentoimivuuden varmistamiseksi ja yhteisö ja jäsenvaltiot jakavat kulut sen mukaan, kuka niistä hyötyy.

Komissio ehdottaa IDA-ohjelman hyväksymistä kahden päätöksen perusteella, jotka kuvastavat yhteisön perustamissopimuksen artiklan 129c ja 129d rakennetta EDICOM-tuomion mukaisesti. Yhdessä nämä kaksi päätöstä johtavat ohjelmaan, jossa säilyy sisäinen johdonmukaisuus ja synergia. Komissiota avustaa molempien päätösten täytäntöönpanossa yksi ja sama komitea, joka keskittyy ohjelman yleisstrategiaan, horisontaalisten hankkeiden valvontaan ja alakohtaisten hankkeiden seurantaan. Ehdotettu komitealaji on hallintokomitea (versio 2a) IDAn välivaiheen arvioinnin suositusten mukaisesti.

### ***Suuntaviivat ja yleishyödylliset hankkeet***

On tärkeää luoda johdonmukainen kehys, jonka avulla yhteisö voi määrittää, millä painopistealoilla verkot luodaan, ja varmistaa, että verkot toteutetaan yhteisten periaatteiden mukaisesti.

Ensimmäinen päätösehdotus koskee eräiden suuntaviivojen hyväksymistä, joilla määritetään tavoitteet, sovellettavat ensisijaiset poliittiset tavoitteet ja ohjeelliset periaatteet (toimenpiteiden yleiset linjat), joita kaikkien yhteisön toimia ja politiikan osa-alueita tukevien telemaattisten verkkojen on noudatettava. Näissä suuntaviivoissa myös yksilöidään yleishyödylliset hankkeet, joita varten erityistä yhteisön rahoituskehystä pidetään välttämättömänä, ja määritellään tällainen kehys.

### **Toimenpiteet yhteentoimivuuden varmistamiseksi**

IDAn avulla on pyrittävä saavuttamaan mahdollisimman laaja yhteentoimivuus hallinnollisten telemaattisten ratkaisujen välillä toteuttamalla toimenpiteitä, jotka käsittelevät hallinnolliselle telematiikalle kullakin tasolla tärkeitä kysymyksiä:

- **Verkkoinfrastruktuurin käyttäminen** Edistetään telemaattisten ratkaisujen johdonmukaisuutta ja kannustetaan hallintoja telematiikan innovatiiviseen käyttöön levittämällä tietoa ja parhaita käytäntöjä.
- **Yleisluonteisten palvelujen valinta ja käyttöönotto** Kerätään ja yhdistetään hallintojen vaatimukset kokonaisuudeksi sekä valitaan yleisluonteisiksi palveluiksi sopivat ratkaisut markkinoilta.
- **Tietosisällön yhdenmukaistaminen** Varmistetaan mahdollisimman johdonmukainen ja automatisoitu tietojenkäsittely tutkimalla hallintojen tiedonvaihtoa ja sen sisältöä sekä yksilöidään mahdollisuudet mallintamiseen, yhdenmukaistamiseen ja jäsentämiseen.
- **Yhteisen kehityksen kehittäminen sovelluksille** Keskitytään hallintojen sovelluksille asettamiin yhteisiin vaatimuksiin, joihin kuuluvat muun muassa oikeudelliset tarpeet ja turvallisuustarpeet.

Toinen ehdotettu päätös koskee näin ollen monien luonteeltaan horisontaalisten toimenpiteiden hyväksymistä, mikä edistää suuresti verkkojen ja niiden osien välistä yhteentoimivuutta. Toisaalta IDA-verkkojen kehittämisen tulee noudattaa tätä toimenpidekokonaisuutta. Toisaalta ne taas ovat erinomainen perusta jäsenvaltioiden



hallinnoissa olemassa olevien järjestelmien yhteentoimivuuden edistämiseksi ja yritysten tai kansalaisten pääsyn helpottamiseksi nykyisen verkon tarjoamaan tietoon.

## 6. TOIMET

### ***Parhaiden käytäntöjen yleistymisen edistäminen ja innovaation kannustaminen***

Tällä hetkellä julkisella alalla on edessään monia samoja haasteita kuin yksityiselläkin alalla telematiikan ottamisessa osaksi päivittäistä toimintaa. Yksityinen ala on kuitenkin ehkä paremmin varustautunut vastaamaan näihin haasteisiin, kun otetaan huomioon, että suurin osa tällä alalla kehitettävistä uusista käsitteistä, tuotteista ja palveluista suunnitellaan lähinnä kaupallista kilpailuympäristöä varten.

Hallinnot käyttävät usein telemaattisia verkkoja korvaamaan nykyisiä sisäisiä, manuaalisia menetelmiä. Vaikka manuaalisen tietojenkäsittelyn korvaaminen sähköisillä tiedonsiirtojärjestelmillä yleensä lisää tehokkuutta ja alentaa kustannuksia, yhteisten, yhteentoimivien ratkaisujen käyttöönotto ja näiden järjestelmien innovatiivinen käyttöönotto yhdessä työtapojen uudelleenjärjestelyn kanssa voi johtaa paljon suurempiin hyötyihin, koska tietoja voidaan käsitellä hyvin erilaisilla tavoilla, viestintä on mahdollista uusien organisaatioiden tai asiakkaiden kanssa, ja voidaan tarjota täysin uusia palveluja. Tärkein vaatimus on tämän vuoksi se, että hallinnoilla on mahdollisuus saada asiasta tietoa ja halu hyödyntää sitä.

IDA-ohjelma, johon liittyy suuri määrä viime vuosien toimien aikana hankittua osaamista ja kokemusta, voi toimia tällaisen tiedon lähteenä. Hallinnoilla on keskitetysti vaivaton pääsy tietoihin, jotka koskevat monien IDAn telemaattisten hankkeiden ja sovellusten, jäsenvaltioiden hallintojen vastaavien kansallisten hankkeiden ja aiheeseen liittyvien komission tutkimus- ja kehitysohjelmien sekä tietoyhteiskuntahankkeiden edistymistä, saavutuksia ja kokemuksia. Vastaavasti Euroopan hallinnot saavat IDAn kautta tietoa niitä hyödyttävistä IDAn yleisluonteisista palveluista, suuntaviivoista ja suosituksista.

Uuteen ohjelmaan sisältyvissä edistämistoimissa on keskityttävä myös telematiikan yleisen näkyvyyden lisäämiseen hallinnoissa havainnollistamalla konkreettisesti kansainvälisessä hallintoympäristössä, mitä mahdollisia sovelluksia ja etuja sähköisellä viestinnällä telemaattisten verkkojen kautta on ja kannustamalla tuloksia ja kokemuksia koskevaan vuorovaikutukseen.

Tämän strategian tärkeä osa ovat tietojen keräämistä, seurantaa ja palautetta koskevat järjestelmät, joilla varmistetaan, että tarjolla olevia tietoja täydennetään ja päivitetään jatkuvasti.

### ***Kustannusten alentaminen ja yhteisten ratkaisujen tarjoaminen yleisluonteisten palvelujen avulla***

Nopeasti kehittyvässä telematiikan maailmassa tarjolla on yhä kasvava määrä ratkaisuja, jotka on koostettu käyttäjille helposti saatavilla oleviksi 'yleisluonteisiksi' palveluiksi. Tämä on johtanut tilanteeseen, jossa telemaattisen verkon toteuttamisessa on lähinnä päätettävä, mikä yleisluonteinen palvelu täyttää vaatimukset parhaiten, ja muokattava paikallisia olosuhteita sen mukaisesti.

Yleisluonteisiin palveluihin liittyvien IDA-toimien päätavoitteena on tarjota jatkuvia kustannussäästöjä yhteisön telemaattisille verkoille järjeistämällä ja yleistämällä yhteisiä ratkaisuja kollektiivisia vaatimuksia varten. Hallintojen on voitava valita markkinoilta rahalle eniten vastinetta antavat palvelut, päästävä hyödyntämään uutuuksia heti, kun ne ovat

saatavilla, voitava järkeistää toimivien verkkojensa hallintaa ja valvontaa ja saavutettava mittakaavaetuja, joita niillä suurina monen käyttäjän yhteisöinä on oikeus odottaa.

Markkinoilla olevia yleisluonteisia palveluja yksilöidään, eritellään, tarkistetaan ja seurataan jatkuvasti. Näin tarjotaan hallinnoille yksinkertaisia ja yhteismitallisia kuvauksia palveluista, jotka on luokiteltu laadun ja luotettavuuden, saatavuuden, suorituskyvyn, jatkuvuuden, käyttökelpoisuuden ja yhteentoimivuuden kaltaisten valintaperusteiden, jotta kaikkien osallistuvien käyttäjien olisi mahdollista saada telemaattisten palvelujen hankintaan hyväksyttäviä ja tasoltaan vertailukelpoisia palveluja koko unionissa.

Yleisemmällä tasolla tällä strategialla odotetaan olevan myönteinen vaikutus telemaattisten tuotteiden ja palvelujen markkinoihin siten, että se edistää palvelujen yhdenmukaistamista ja eri palveluntarjoajien välistä yhteentoimivuutta, parantaa tarjottujen palvelujen yleistä laatua ja varmistaa, että hinnoittelu on kilpailukykyistä.

Hanke, joka voi olla tässä yhteydessä erityisen kiinnostava, koskee Internet-tekniikoihin perustuvan runkoverkkopalvelun tarjoamista Euroopan hallintojen käyttöön. Osa tästä verkkokapasiteetista voitaisiin käyttää videoneuvotteluihin jäsenvaltioiden hallintojen ja yhteisön toimielinten välisten komiteoiden kokouksia varten.

### ***Tietosisällön yhdenmukaistaminen***

Hallintojen välisen tiedonvaihdon varsinaisen sisällön erot muodostavat merkittävän esteen tehokkaalle tiedonkululle. Nämä erot voivat johtua erilaisista kielistä, tavoista ja käytännöistä, ja vaikka niitä usein esiintyykin myös maiden sisäisesti, ne moninkertaistuvat kansainvälisellä tasolla. Telematiikan tuomat hyödyt näkyvät usein tietojenkäsittelyn helpottumisena ja nopeutumisena. Jos vastaanotetut tiedot eivät ole helposti tietokoneen tunnistettavissa ja käsiteltävissä tai ne ovat puutteellisia, tehokkuushyödyt voivat vähentyä olennaisesti.

Nämä ongelmat vaativat ratkaisuja, joissa tiedot jäsennellään niin, että ne voidaan käsitellä automaattisesti, sekä sopimusta yhteisistä työskentelymenetelmistä. Hallinnot käyttävät yhä enemmän aikaa ja vaivaa näihin ratkaisuihin, ja ovat todenneet, että tietojen rakenne ja vaihdettavan tiedon sisältö vaihtelevat luonnostaan vähemmän kuin käytettävät viestintätekniikat ja että merkittävää hyötyä voidaan aikaa myöten saavuttaa. Vaikka monet seikat ovatkin alakohtaisia, IDAlla on oma tehtävänsä näiden ratkaisujen yleisen kehyksen, suunnan ja strategian määrittelyssä, useilla aloilla käytettävän tiedon esitysmuodosta sopimisesta, yhteisten toimintaprosessien mallintamisesta ja markkinoilla oleviin ratkaisuihin kohdistuvien yhteisten vaatimusten määrittämisessä.

### ***Yhteisten välineiden ja tekniikoiden kehittäminen sovelluksia varten***

Telemaattisten sovellusten yhdistäminen yleisluonteisiin palveluihin tuo sekä lisäarvoa uusinta tekniikkaa edustavien viestintätapojen käytön kautta että kustannussäästöjä vaatimusten yhdistämisen ja tähän liittyvien mittakaavaetujen kautta. On siis myös varmistettava, että IDA-verkkoja voidaan toiminnan, niihin pääsyn ja käytettävien tekniikoiden osalta muokata ja kehittää. Tämä voidaan saavuttaa parhaiten soveltamalla verkon ja sovellusten kehittämisessä mahdollisuuksien mukaan moduuleihin perustuvaa lähestymistapaa, jolloin markkinoilta ja muilta aloilta voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön uusia tuotteita ja palveluja aina, kun se on mahdollista.

Edelleen tulee olemaan tarvetta kehittää erityissovelluksia, jotka täyttävät tiettyjen alojen erityistarpeet. Tiedot IDA-verkkosovelluksilla suoritettujen hallinnollisten toimien voidaan kuitenkin hoitaa 'yleisluonteisemmilla' sovelluksilla tai moduuleilla samalla tavoin kuin ohjelmia on helpposti saatavissa ohjelmistojen toimittajilta 'suoraan hyllyltä' perustoimintojen kuten laskentatoimen ja henkilöstöhallinnon suorittamiseksi.

Voi siis olla mahdollista määrittellä keskitetysti sellaisia ratkaisuja tai palveluja yksittäisten hallintojen ongelmien voittamiseksi, joita voidaan käyttää monien eri alojen telemaattisissa järjestelmissä. Tällaisten ratkaisujen onnistuminen riippuu paljolti siitä, kuinka helpposti ne voidaan liittää nykyisiin järjestelmiin ja nykyiseen infrastruktuuriin, onko markkinoilla tarjolla sopivia ratkaisuja ja miten paljon kustannukset laskevat kun käytetään yhteisiä tiettyjä hallinnollisia tarpeita varten räätälöityjä tuotteita. Yleisluonteisia sovelluksia voidaan myös tarvita rajapintana IDAn yleisluonteisten palvelujen ja erikoistuneempien alakohtaisten sovellusten välillä.

Tämän lähestymistavan etuihin kuuluu teknisten ratkaisujen suunnittelun järjeistämisen, tiettyjen riskien minimointi käyttämällä vakiintuneita, päteviksi osoittautuneita ratkaisuja, käyttäjiä koskevien vaatimusten määrittelyn ja toimivan järjestelmän käyttöönoton välisen viiveen lyhentäminen, sovellusohjelmien laadun parantaminen ja mahdollisuus ylläpitää yhtä yleissovellusta lukuisten eri sovellusten sijaan.

Sovellusten kehittämisen yhteisiä välineitä ja tekniikoita määriteltäessä ei voida sivuuttaa oikeudellisiin kysymyksiin ja tietoturvaan liittyviä vaatimuksia. IDA-verkkojärjestelmät vaativat muiden verkkojen tavoin käytännön ratkaisuja sähköisen tiedonvaihdon turvallisuuteen ja oikeudelliseen pätevyysliittävien nykyisten ongelmien ratkaisemiseksi. Hallinnollisten tietojen luottamuksellisuus ja se kansainvälinen ympäristö, jossa Euroopan laajuisten verkkojen on toimittava, vaikeuttavat kuitenkin molemmat näiden ratkaisujen kehittämistä ja lisäävät saavutettavien ratkaisujen monimutkaisuutta.

Oikeudellisia ja turvallisuuskysymyksiä koskevassa kehityksessä on pyrittävä asteittaiseen kehitykseen, joka perustuu nykyisten ongelmien ja tarpeiden käytännön arvioimiseen ja tekniikan vaiheittaiseen kehitykseen sen sijaan, että pyrittäisiin luomaan lopullinen, laaja-alainen kehys, joka voisi itse asiassa vaikuttaa kielteisesti ehkäisemällä uusien tuotteiden ja tekniikoiden kehitystä. Tarvitaan käytännönläheistä toimintamallia, jossa otetaan yhtä lailla huomioon asiaan liittyvien toimien kiireellisyys sekä tarve löytää yhteinen ratkaisu, jolla taataan hallinnollisten tietojen telemaattisen vaihdon turvallisuus ja oikeudellinen pätevyys.

Tarvitaan toimia verkon käyttäjien välistä sujuvaa tiedonvaihtoa haittaavien oikeudellisten esteiden ja sopimusesteiden yksilöimiseksi ja poistamiseksi ja sellaisen oikeudellisen kehityksen luomiseksi, jolla varmistetaan vaihdettujen tietojen todistusarvo, tietosuoja sekä käyttäjien oikeudet ja velvollisuudet ja jolla lujitetaan turvallisuutta.

## **7. LOPPUHUOMAUTUKSET**

Tästä näkökulmasta katsottuna IDAsta on tultava väline, jonka avulla Euroopan hallinnot voivat hyötyä uusista tekniikoista. Vaikka IDA on teknologiaohjelma, on kuitenkin selvää, että IDAn seuraavan vaiheen lopullinen menestys riippuu sen kyvystä huolehtia lukuisten osapuolten välisestä koordinaatiosta ja tiedonvaihdesta. IDAn avulla on ennen kaikkea varmistettava, että alakohtaiset tarpeet yksilöidään selvästi ja että päästään yksimielisyyteen sekä alakohtaisten verkkojen luomisesta että erityisten alakohtaisten vaatimusten täyttämistä ja että samalla voidaan määrittellä tarvittavat yhteisiä alakohtaisia tarpeita vastaavat horisontaaliset toimet. IDAn on sen jälkeen pystyttävä välittämään nämä vaatimukset markkinoille.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä yhteisön toimiin t&k:n ja Euroopan laajuisen televerkon (TEN Telecom) alalla. Telematiikan sovellusohjelma (Telematics Applications Programme, TAP) sisältää useita menestyneitä hankkeita, jotka voivat tarjota innovatiivisia ratkaisuja ja uusia mahdollisuuksia telematiikan käytön lisäämiseksi ja parantamiseksi hallinnossa. Vastaavasti Euroopan laajuinen televerkko edistää yleisluonteisten palvelujen kehittämistä ja luo näin tuotteille ja palveluille perustan, jolle yhteentoimivuuteen tähtäävät IDAn toimet voivat rakentua. Lisäksi Euroopan laajuisten verkkojen suuntaviivojen mukaisissa yleishyödyllisissä hankkeissa käsitellään aiheita, jotka ovat merkityksellisiä myös yhteisön politiikan ja toimien toteuttamisen kannalta.

Niinpä onkin tärkeää ottaa käyttöön koordinoituneita mekanismeja, joilla varmistetaan täysi hyöty tällaisista yhteisön toimista ja hyödynnetään täysimittaisesti niiden synergiavaikutukset ja niiden yhteisten alojen suoma joustavuus.

IDA on ainutlaatuinen ja arvokas ohjelma, jonka etuja ovat erityisesti suuntautuminen käytännöllisiin, markkinapohjaisiin ratkaisuihin, kustannusten alentaminen, mittakaavaedut ja yhteisiä piirteitä korostamalla saavutettava suurempi tehokkuus, käytännön toteutuksen painottaminen tutkimuksen sijasta ja lukuisten keskitetyt koordinoitujen eri alojen mukanaolo. Nämä piirteet on säilytettävä, ja niitä on tehostettava tulevaisuutta varten.

## Ehdotus

## EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI

eräistä hallintojen välisten Euroopan laajuisten sähköisen tiedonvaihdon verkkojen (IDA) suuntaviivoista sekä yhteistä etua koskevien hankkeiden yksilöimisestä

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 129 d artiklan ensimmäisen kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen<sup>7</sup>,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon<sup>8</sup>,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon<sup>9</sup>,

toimivat perustamissopimuksen 189 b artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti<sup>10</sup>,

sekä katsovat seuraavaa,

- 1) neuvosto korosti 20 päivänä kesäkuuta 1994<sup>11</sup> antamassaan päätöslauselmassa hallintojen välisen tiedonvaihdon yhteensovittamistarvetta,
- 2) neuvosto määritteli 21 päivänä marraskuuta 1996 antamassaan päätöslauselmassa<sup>12</sup> tietoyhteiskuntaa koskevan politiikan uudet painopisteet,
- 3) komissio ehdotti 19 päivänä heinäkuuta 1994 antamassaan tiedonannossa<sup>13</sup> tietoyhteiskunnan toimintasuunnitelmaa
- 4) komissio on ehdottanut yhtenäismarkkinoiden toimintasuunnitelmaa<sup>14</sup>,
- 5) Euroopan parlamentti kehotti 12 päivänä kesäkuuta 1997 antamassaan päätöslauselmassa<sup>15</sup> Euroopan unionia ja jäsenvaltioita ryhtymään toimenpiteisiin uusien tieto- ja viestintätekniikoiden (ICT) kehittämiseksi ja käyttöönottamiseksi ensi vuosikymmenellä,
- 6) Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät päätöksessään 2717/95/EY<sup>16</sup> joukon suuntaviivoja Euro-ISDN:n kehittämiseksi Euroopan laajuiseksi verkoksi,

---

7

8

9

10

11 EYVL N:o C 181, 2.7.1994, s. 1.

12 EYVL N:o C 376, 12.12.1996, s. 1.

13 KOM(94) 347 lopullinen.

14 KOM(97) 184 lopullinen.

15 EYVL N:o C 200, 30.6.1997, s. 196.

16 EYVL N:o L 282, 24.11.1995, s. 16.

- 7) Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät päätöksessään N:o 1336/97/EY<sup>17</sup> joukon Euroopan laajuisia televerkkoja koskevia suuntaviivoja,
- 8) talous- ja rahaliiton luomiseksi ja yhteisön politiikan ja toimien toteuttamiseksi jäsenvaltioiden hallintojen ja yhteisön on voitava käyttää, vaihtaa ja käsitellä yhä suurempia määriä tietoa,
- 9) yhteisön toimielinten on niille annettun toimivallan käyttämiseksi voitava käyttää, vaihtaa ja käsitellä yhä suurempia määriä tietoa,
- 10) käsittelykelpoisten tietojen tehokas, toimiva ja turvallinen vaihtaminen edellyttää integroituja tietoliikennejärjestelmiä, jäljempänä telemaattisia verkkoja,
- 11) telemaattiset verkot, jotka yhdistävät jäsenvaltioiden hallintojen ja yhteisön tietojärjestelmät koko Euroopassa ovat Euroopan laajuisia hallintojen televerkkoja,
- 12) sisämarkkinoiden kitkaton toiminta ja julkisen hallinnon ja yksityisen alan välisen viestinnän esteiden poistaminen ovat yhteisön teollisuuden menestyksen ja kilpailukyvyn tärkeitä tekijöitä,
- 13) telemaattisten verkkojen käyttö voi osaltaan edistää yhteisön taloudellisten etujen valvontaa ja petosten vastaista taistelua,
- 14) Euroopan unionin laajentumisvalmistelujen aikana saatetaan telemaattisia verkkoja joutua muuttamaan ja parantamaan,
- 15) yhteistyökykyinen ja avoin julkinen hallinto rohkaisee Euroopan unionin kansalaisia hyödyntämään tietoyhteiskuntaa,
- 16) yhteisö on niiden telemaattisten verkkojen käyttäjä tai edunsaaja, jotka tukevat yhteisön politiikkaa ja toimia, toimielinten välistä viestintää sekä talous- ja rahaliittoa,
- 17) näiden verkkojen perustaminen on sekä yhteisön että jäsenvaltioiden velvollisuus,
- 18) mahdollisimman hyvä yhteentoimivuus on olennaista mittakaavaetujen saavuttamiseksi ja näistä verkoista saatavan hyödyn lisäämiseksi,
- 19) yhteisön rahavarojen tehokkaan käytön kannalta on tarpeen jakaa näiden verkkojen kustannukset jäsenvaltioiden ja yhteisön kesken oikeudenmukaisesti, ja samalla välttää tarpeetonta laitteistokannan monimuotoistumista, päällekkäistä tutkimustyötä ja toimintatapojen hajanaisuutta,
- 20) tämän vuoksi on tarpeen määritellä näille verkoille yleisesti sovellettavat suuntaviivat sekä erityinen rahoituskehys näiden suuntaviivojen mukaisesti aloitetuille yleishyödyllisille hankkeille,
- 21) jäsenvaltiot eivät voi perustamissopimuksen 3 b artiklassa vahvistettujen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti riittävällä tavalla toteuttaa tavoitetta luoda nämä verkot, joten se voidaan suunnitellun toiminnan laajuuden ja vaikutusten takia toteuttaa paremmin yhteisön tasolla; ehdotus sisältää vain sellaisia toimia, jotka ovat tarpeen mainitun tavoitteen saavuttamiseksi,
- 22) Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön assosiaatio-sopimusten täytäntöönpano edellyttää asiaan liittyvien telemaattisten verkkojen muuttamista ja parantamista,

---

<sup>17</sup> EYVL N:o L 183, 11.7.1997, s. 12.

- 23) telemaattisilla verkoilla ja sähköisellä viestinnällä on luonnostaan kansainvälinen ulottuvuus,
- 24) hallintojen välisten telemaattisten verkkojen yhteentoimivuuden varmistamiseen tarkoitetut toimenpiteet ovat Euroopan laajuisia televerkkoja varten annettujen suuntaviivojen yhteydessä hyväksytyjen ensisijaisten tavoitteiden mukaisia ja
- 25) neuvosto antoi päätöksen 95/468/EY<sup>18</sup> yhteisön rahoitusosuudesta hallintojen väliseen telemaattiseen tietojenvaihtoon yhteisössä (IDA),
- 26) tällä päätöksellä asetetaan koko ohjelman keston ajaksi rahoituspuitteet, joka on Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission 6 päivänä maaliskuuta 1995 antaman julistuksen<sup>19</sup> 1 kohdassa tarkoitettu ensisijainen ohje budjettivallan käyttäjälle vuosittaisessa talousarviomenettelyssä;

OVAT TEHNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

#### 1 artikla

##### Soveltamisala ja tavoitteet

1. Yhteisö toimii yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa hallintojen Euroopan laajuisen telemaattisten verkkojen alalla ja suorittaa 3 - 10 artiklassa sekä 9 ja 11 artiklassa säädetyt toimenpiteet, joiden tavoitteena on
  - a) luoda sellaiset toimivat, yhteentoimivat, Euroopan laajuiset telemaattiset verkot jäsenvaltioiden kansallisten tai alueellisten hallintojen välille sekä näiden hallintojen ja tarvittaessa yhteisön toimielinten ja elinten välille, joilla mahdollistetaan tietojen tehokas ja turvallinen vaihto talous- ja rahaliiton perustamiseksi ja joiden avulla jäsenvaltiot ja yhteisö voivat toteuttaa kumpikin oman toimivaltansa piirissä perustamissopimuksen 3 ja 3 a artiklassa tarkoitettuja yhteisön politiikkaa ja toimia;
  - b) luoda integroidut telemaattiset verkot yhteisön toimielinten välisen viestinnän helpottamiseksi ja yhteisön päätöksentekomenettelyn tukemiseksi.
2. Tämä päätös on osa IDA-ohjelmaa.

#### 2 artikla

##### Määritelmät

Tässä päätöksessä noudatetaan seuraavia määritelmiä:

- a) *Telemaattinen verkko* on kattava tietoliikennejärjestelmä, joka käsittää fyysisen perusrakenteen ja verkkoyhteyksien lisäksi myös tälle perustalle rakentuvat palvelu- ja sovelluskerrokset, jotka mahdollistavat organisaatioiden ja yksilöiden välisen sähköisen tiedonvaihdon.

---

<sup>18</sup> EYVL N:o L 269, 11.11.1995, s. 23.

<sup>19</sup> EYVL N:o C 102, 4.4.1996, s. 4.

- b) *IDA-verkko* on tämän päätöksen nojalla luotava tai jatkettava Euroopan laajuinen hallintojen telemaattinen verkko. Tällainen verkko on perustettu yhteisön aloitteesta, ja yhteisö on verkon käyttäjä, osapuoli tai edunsaaja, jonka etujen mukaista on varmistaa verkon toteuttaminen.
- c) *Alakohtainen verkko* on Euroopan laajuinen hallintojen telemaattinen verkko, joka on tarkoitettu yhteisön politiikan tietyn osa-alueen tai toimen, jäljempänä *hallinnon alan*, toteuttamiseen tai hallinnon tukemiseen.
- d) *IDA-hanke* on liitteessä yksilöity hanke, joka koostuu joukosta tämän päätöksen perusteella aloitettavia tai jatkettavia alakohtaisten verkkojen luomista tai parantamista koskevia toisiinsa liittyviä toimia.

### 3 artikla

#### Yhteistä etua koskevat hankkeet

1. Edellä 1 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi yhteisö ja jäsenvaltiot toteuttavat yhteistä etua koskevia liitteessä yksilöityjä hankkeita.
2. Näiden hankkeiden toteuttaminen on suoritettava IDAn työohjelman ja 5 artiklassa kuvattujen yleisten toteutus suunnitelmien mukaisesti.
3. Yhteisö ja jäsenvaltiot osoittavat IDA-hankkeiden toteuttamiseksi tarpeellisen rahoituksen sekä tekniset ja hallinnolliset voimavarat ja toteuttavat tarvittavat järjestelytoimenpiteet.

### 4 artikla

#### Ensisijaiset tavoitteet

IDAn työohjelman laatimisessa ja myönnettäessä IDA-hankkeille yhteisön rahoitusta etusija on annettava hankkeille, jotka luomalla alakohtaisen verkon tai parantamalla sitä:

- a) suoraan edistävät tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääoman vapaan liikkuvuuden esteiden poistamista, tai
- b) suoraan edistävät talous- ja rahaliiton onnistunutta toteuttamista tai sen tyydyttävää toimintaa, tai
- c) tukevat yhteisön toimielinten välistä viestintää, tai
- d) edistävät yhteisön taloudellisten etujen valvontaa tai petoksien torjumista, tai
- e) muutoin edistävät valmistautumista Euroopan unionin laajentumiseen, tai
- f) muutoin edistävät yhteisön teollisuuden ja varsinkin pk-yritysten kilpailukykyä, tai
- g) muutoin tarjoavat suoraa hyötyä Euroopan unionin kansalaisille.



## 5 artikla Pääperiaatteet

1. Toteutettaessa IDA-hankkeita on noudatettava 2-8 kohdassa esitettyjä periaatteita:
2. IDA-hankkeisiin on soveltuvin osin sisällyttävä kaikki alakohtaisten verkkojen luomiseksi tai parantamiseksi tarpeelliset toimet mukaan lukien muun muassa toteutettavuustutkimukset ja esittelyt, jäsenvaltioiden ja yhteisön asiantuntijatyöryhmien perustaminen sekä tavaroiden ja palvelujen hankkiminen yhteisölle.
3. IDA-hankkeisiin on sisällyttävä valmisteluvaihe, toteutettavuustutkimusvaihe, kehittäminen- ja varmentamisvaihe sekä toteutusvaihe.

Valmisteluvaiheen on johdettava hankkeen tavoitteiden, laajuuden ja perustelujen määrittelyyn sekä tarvittavan sitoutumisen ja yhteisymmärryksen saavuttamiseen osallistujien kesken riittävien neuvottelujen avulla.

Toteutettavuustutkimusvaiheen on johdettava sellaisen yleisen toteutussuunnitelman luomiseen, jossa:

- a) hankkeen perusteella tai luotavat verkot on kuvattava tavoitteiden, toimintojen, osallistujien ja teknisen lähestymistavan osalta,
- b) yhteisölle ja jäsenvaltioille on annettava tehtävät seuraavia kehitys- ja varmentamis- sekä toteutusvaiheita varten,
- c) on laadittava odotettavista hyödyistä yksityiskohtainen kuvaus, johon on sisällyttävä arviointiperusteet näiden hyötyjen arvioimiseksi toteutusvaiheen jälkeen,
- d) on tarjottava malli, jolla määritellään verkkojen toteutusvaiheen jälkeisten käyttö- ja ylläpitokustannusten oikeudenmukainen jako yhteisön ja jäsenvaltioiden kesken.

Kehitys- ja varmentamisvaiheen aikana verkkoja varten ehdotettu ratkaisu on toteutettava, testattava ja arvioitava ja sitä on seurattava pienimuotoisesti, ja tuloksia on käytettävä hyväksi muutettaessa yleistä toteutussuunnitelmaa tarpeellisella tavalla.

Toteutusvaiheen aikana on luotava yleisen toteutussuunnitelman mukaisesti kyseinen täysin toimivat verkot.

4. IDA-hankkeiden on perustuttava horisontaalisiin toimiin ja toimenpiteisiin, joita yhteisö suorittaa [eräistä toimista ja toimenpiteistä hallintojen välisten Euroopan laajuisten sähköisten tiedonvaihtoverkkojen (IDA) yhteentoimivuuden ja niihin pääsyn varmistamiseksi annetun] neuvoston päätöksen 98/XXX/EY<sup>20</sup> muodostamassa kehyksessä; erityisesti on käytettävä yhteisiä yleisluonteisia palveluja ja sovelluksia silloin kun ne soveltuvat käytettäväksi.
5. Alakohtaisen IDA-verkon käyttäjävaatimukset on määriteltävä yhteisön politiikan kyseisen osa-alueen tai toimen yhteydessä ja erityisesti tällaiseen politiikkaan tai toimeen mahdollisesti sovellettavan komiteamenettelyn mukaisesti.

---

<sup>20</sup> EYVL N:o

6. Kukin IDA-hanke on soveltuvin osin eriteltävä teknisesti viittaamalla eurooppalaisiin standardeihin tai julkisesti saatavilla oleviin eritelmiin, jotta varmistetaan kansallisten ja yhteisön järjestelmien hyvä yhteentoimivuus hallinnon eri aloilla ja niiden välillä sekä yksityisen alan kanssa. Erityisesti tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien ja palveluiden hankinnoissa on otettava huomioon julkisten hankintojen standardointiin liittyvät yhteisön suuntaviivat ja tuki, esimerkiksi SPRITE - S2.
7. Kunkin IDA-hankkeen yksilöinnissä ja toteutuksessa on huolehdittava siitä, että otetaan huomioon muilla asiaan liittyvillä yhteisön toimilla, erityisesti yhteisön tutkimus- ja kehitysohjelmilla ja yhteisön toimilla Euroopan laajuisten televerkkojen alalla saavutetut tulokset.
8. Kunkin IDA-hankkeen toteutuksen jälkeinen katsaus laaditaan vuoden kuluessa toteutusvaiheen päättymisestä. Näiden katsausten havainnoista on ilmoitettava jäsenvaltioille.

#### 6 artikla

#### Yhteisön rahoitusosuus

1. IDA-hankkeiden toteuttamisessa yhteisö vastaa kuluista saamansa hyödyn mukaisessa suhteessa.
2. Yhteisön rahoitusosuus kussakin IDA-hankkeessa määritetään 3-7 kohdan mukaisesti:
3. Hankkeen valmistelu- ja toteutettavuustutkimusvaiheessa yhteisön rahoitusosuus voi kattaa kaikki tarvittavien tutkimusten kustannukset.
4. Hankkeen kehitys- ja varmentamisvaiheessa sekä toteutusvaiheessa yhteisö vastaa niiden tehtävien kustannuksista, jotka sille on annettu kyseisen hankkeen yleisessä toteutussuunnitelmassa.
5. Yhteisö voi osallistua suorien avustusten kautta yhdelle tai useammalle jäsenvaltiolle aiheutuneisiin kustannuksiin, jotta nämä jäsenvaltiot
  - a) voisivat toteuttaa IDA-hankeeseen tai -verkkoon liittyviä toimenpiteitä, joiden katsotaan hyödyttävän muita osallistujia tai muita alakohtaisia verkkoja,
  - b) voisivat tehdä kansalliseen järjestelmään sellaisia parannuksia, joita pidetään tarpeellisina tietyn verkkojärjestelmän yleisen toteuttamisen edistämiseksi tai yksinkertaistamiseksi.

Tarkoitettavat avustukset yksilöidään IDAn kyseisen budjettivuoden työohjelmassa. Poikkeustapauksia lukuun ottamatta avustukset eivät saa ylittää puolta kullekin edunsaajajäsenvaltiolle aiheutuneista varsinaisista kustannuksista niiden tehtävien toteuttamisessa, joihin avustusta annetaan.

- 6) Tämän päätöksen perusteella myönnettävä yhteisön rahoitus lakkaa IDA-hankkeen toteutusvaiheen päättyessä; lisärahoitusta voidaan kuitenkin poikkeuksellisesti myöntää tämän päätöksen nojalla IDA-verkon käyttö- tai ylläpitokustannusten kattamiseksi osittain tai kokonaan verkon toteuttamisvuotta seuraavan vuoden loppuun asti.
- 7) Yhteisö voi myös tämän päätöksen rajoissa ja vuoden 1999 loppuun asti vastata niiden IDA-verkkojen käyttö- tai ylläpitokustannuksista, joita tämän päätöksen nojalla jatketaan ja jotka ovat jo toiminnassa tämän päätöksen tullessa voimaan.

## 7 artikla Täytäntöönpano

1. Komissio toteuttaa 3 - 6 artiklassa säädetyt yhteisön toimet.
2. Jäljempänä 8 artiklassa säädettyä menettelyä noudatetaan hyväksyttäessä komission vuoden välein laatima, IDAn työohjelman tämän päätöksen täytäntöönpanoa koskeva osa hyväksytään tämän päätöksen 4 artiklan asetettujen ensisijaisten tavoitteiden ja 5 artiklassa säädettyjen periaatteiden mukaisesti;
3. Jäljempänä 8 artiklassa säädettyä menettelyä noudatetaan hyväksyttäessä sen perusteella miten se vastaa 5 artiklassa säädettyjä periaatteita. Kunkin IDA-hankkeen yleinen toteutussuunnitelma toteutettavuustutkimusvaiheen lopussa sekä kehitys- ja varmentamisvaiheen lopussa sekä mainitun toteutussuunnitelman mahdolliset myöhemmät merkittävät muutokset.

## 8 artikla Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea, jossa on jäsenvaltioiden edustajat ja puheenjohtajana komission edustaja. Komitean nimi on hallintojen välistä telematiikkaa käsittelevä komitea (TAC).

Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrättyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrättyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

Komissio päättää toimenpiteistä, joita sovelletaan välittömästi. Jos toimenpiteet eivät kuitenkaan ole komitean lausunnon mukaisia, komissio ilmoittaa niistä viipymättä neuvostolle. Siinä tapauksessa noudatetaan seuraavaa:

Komissio voi lykätä päättämiensä toimenpiteiden soveltamista enintään yhdellä kuukaudella ilmoituksen tekopäivästä.

Neuvosto voi määräenemmistöllä päättää asiasta toisin edellisessä kappaleessa tarkoitetun määräajan kuluessa.

2. Komissio laatii TAC:lle säännöllisesti kertomukset tämän päätöksen täytäntöönpanosta.

## 9 artikla Tarkistaminen ja arviointi

1. Euroopan parlamentti ja neuvosto tarkistavat liitettä kolmen vuoden välein.
2. Kahden vuoden kuluttua tämän päätöksen voimaantulosta tai liitteen mahdollisesta sitä myöhemmästä muuttamisesta ja kolmen vuoden välein sen jälkeen komissio suorittaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa arvioinnin tämän päätöksen täytäntöönpanosta.

3. Tässä arvioinnissa on selvitettävä liitteessä yksilöityjen yhteistä etua koskevien hankkeiden edistyminen ja nykytila,  
siinä on myös tutkittava yhteisölle aiheutuneiden kustannusten perusteella IDA-verkoista yhteisölle, jäsenvaltioille, yhteisön teollisuudelle ja Euroopan unionin kansalaisille koituneet hyödyt ja yksilöitävä mahdolliset parantamista kaipaavat seikat ja tarkistettava yhteisvaikutus muiden yhteisön toimien kanssa Euroopan laajuisten televerkkojen alalla.
4. Komissio toimittaa arvionsa Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhdessä liitteen muuttamista koskevan ehdotuksensa kanssa.

#### 10 artikla

##### Laajentaminen ETAan ja assosioituneisiin maihin

1. IDA-ohjelma voidaan avata Euroopan talousalueen maille, assosioituneille Keski- ja Itä-Euroopan maille sekä Kyprokselle niiden Euroopan yhteisön kanssa tekemien sopimusten mukaisesti kyseisten sopimusten kannalta merkityksellisten yleishyödyllisten hankkeiden osalta.
2. IDA-hankkeiden toteuttamisessa on tarpeen yhteistyötä kolmansien maiden sekä kansainvälisten organisaatioiden ja elinten k mukaan edistettävä ansa.

#### 11 artikla

##### Muut alakohtaiset verkot

1. Jäsenvaltioiden ja komission on kaikkien muiden kuin IDA-hankkeisiin kuuluvien alakohtaisten verkkojen (jäljempänä muut alakohtaiset verkot) perustamisen ja parantamisen osalta kyseisten alakohtaisten verkkojen toteuttamista koskevan yhteisön lainsäädännön mukaisesti varmistettava, että 2-6 kohtaa noudatetaan:
2. Kyseiset muut alakohtaisissa verkoissa hyödynnetään [eräiden toimien ja toimenpiteiden hyväksymisestä hallintojen välisten Euroopan laajuisten sähköisen tiedonvaihdon verkkojen (IDA) yhteentoimivuuden ja niihin pääsyn varmistamiseksi tehdyn] päätöksen 98/XXX/EY nojalla toteutettuja yhteisön horisontaalisia toimia ja toimenpiteitä siinä määrin kuin ne auttavat täyttämään kyseisten toisten alakohtaisten verkkojen käyttäjien vaatimuksia.
3. Kaikista kyseisistä alakohtaisista verkoista on laadittava tekniset eritelmät, joissa viitataan soveltuvin osin eurooppalaisiin standardeihin tai julkisesti saatavilla oleviin eritelmiin, jotta voidaan varmistaa hyvä yhteentoimivuus kansallisten ja yhteisön järjestelmien välillä hallinnon aloilla ja niiden kesken sekä yksityisen alan kanssa. Erityisesti on otettava huomioon tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien ja palveluiden julkisten hankintojen standardointiin liittyvät yhteisön suuntaviivat ja tuki, esimerkiksi SPRITE - S2.
4. Kyseisiä muita alakohtaisia verkkoja määriteltäessä ja toteutettaessa on tarkasti pyrittävä hyödyntämään muiden yhteisön toimien avulla saavutettuja tuloksia, varsinkin yhteisön tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen ohjelmia sekä yhteisön toimia Euroopan laajuisten televerkkojen alalla.

5. Jokaisesta kyseisestä muusta alakohtaisesta verkosta on laadittava toteutuksen jälkeinen katsaus.
6. Kyseisiä muita alakohtaisia verkkoja toteutettaessa yhteisö vastaa kustannuksista saavuttamansa hyödyn mukaisessa suhteessa.

12 artikla  
Rahoituspuitteet

Rahoituspuitteet tämän ohjelman toteuttamiseksi kaudella 1998-2000 ovat 38.5 MECUa. Budjettivallan käyttäjä myöntää vuosittaiset määrärahat rahoituskehyksien asettamisrajoissa.

13 artikla  
Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

14 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

Puheenjohtaja

## Liite

### Hallintojen välisten Euroopan laajuisten tiedonvaihtoverkkojen alaan kuuluvat yleishyödylliset hankkeet

Seuraavat hankkeet ovat IDA-ohjelman yleishyödyllisiä hankkeita:

#### A) *Yleisesti*

1. Niiden alakohtaisten hankkeiden ja toimenpiteiden jatkaminen, joihin on ryhdytty neuvoston 6 päivänä marraskuuta 1995 tekemän päätöksen 95/468/EY nojalla lukuun ottamatta seuraavia verkkoja, jotka on aiemmin rahoitettu IDA-ohjelmasta, mutta jotka nyt on nimenomaisesti jätetty pois uudesta ohjelmasta:

SIGL

VIES

TRANSIT

QUOTA

EBTI

TARIC

SCENT CIS/FISCAL

SEED - EXCISE CONTROL

CCN/CSI

2. Niiden verkkojen toteuttaminen, joita tarvitaan Euroopan unionin virastojen ja laitosten toimimiseksi ja niiden luomisesta syntyneen oikeudellisen kehyksen tukemiseksi;
3. Niiden verkkojen toteuttaminen, joita yhteisön politiikan ja toimien yhteydessä ja ennalta-arvaamattomissa olosuhteissa tarvitaan kiireellisesti tukemaan yhteisön ja jäsenvaltioiden toimia ihmisten, eläinten ja kasvien elämän ja terveyden, Euroopan kuluttajien oikeuksien tai yhteisön perimmäisten etujen valvomiseksi.

#### B) *Nykyisten IDA-hankkeiden parantaminen:*

1. Virallisten asiakirjojen siirtämistä ja hallintaa koskevan hankkeen laajentaminen kaikkeen Euroopan toimielinten ja jäsenvaltioiden hallitusten sekä hallintojen väliseen tiedonvaihtoon ja komission itsenäisten toimien levittäminen.
2. SIMAP-hankkeen parantaminen sellaisen telemaattisen palvelun tarjoamiseksi, joka käsittää koko hankintaprosessin,
3. EUPHIN-terveydenhuoltoverkon (entinen CARE) rakenteen laajentaminen koskemaan esimerkiksi verensiirtoketjuun, uusiin sairauksiin sekä kodissa ja vapaa-aikana tapahtuviin tapaturmiin liittyvien uudenlaisten terveystietojen vaihtoa,
4. TESS-kehyksen laajentaminen uusia sosiaaliturvan aloja kuten työttömyyttä ja lapsilisiä koskevien tietojen vaihtoon,
5. EURESin laajentaminen ja kehittäminen keskittyen rajat ylittävään avoimia työpaikkoja ja työnhakijoita koskevien tietojen vaihtoon, hajauttamiseen ja yleisön parempaan pääsyyn näihin tietoihin,

6. Ympäristötietojen vaihto EIONET-ohjelmaa varten,
7. Kansalaisten ympäristöä koskevan tiedonsaannin parantaminen,
8. Uusien kansallisten yhteistyökumppaneiden ja huumausaineisiin liittyvän kaupunkirikollisuuden kaltaisten uusien aiheiden ottaminen mukaan huumausaineiden seurantaan EMCDDA-REITOX - järjestelmään,
9. Maatalousverkkojen edistäminen ja niitä koskevan tietoisuuden lisääminen,
10. Nykyisten lääkevalmisteverkkojen laajentaminen muille tieteen ja sääntelyn aloille ja muihin käyttäjäyhteisöihin kuten teollisuuteen ja kansalaisten keskuuteen.

*C) Uudet EMUa sekä yhteisön politiikkaa ja toimia tukevat erityisverkot*

1. Telemaattiset verkot, jotka helpottavat lähentymisvaatimusten täyttymisen seurantaan, euron käyttöönottoa sekä talous- ja rahapolitiikkaa,
2. Telemaattiset verkot tilastojen vaihtamiseksi yhteisön poliittisten painopistealueiden mukaisesti,
3. Telemaattiset verkot tilastotietojen tarjoamiseksi kansalaisille,
4. Uudet telemaattiset verkkojärjestelmät tilastotietojen keräämiseksi ja levittämiseksi,
5. Uudet telemaattiset hankkeet maatalousmarkkinoiden ja maatalouden rakenteen hallinnan, tehokkaamman taloushallinnon ja maatalouden alan petosten vastaisen taistelun tukemiseksi,
6. Telemaattiset verkot maatalojen kirjanpitolietojen vaihtamiseksi (RICA) kansallisten viranomaisten ja komission välillä,
7. Horisontaalisten telemaattisten tiedonvaihtojärjestelmien parantaminen maatalouden alalla,
8. Telemaattiset verkot alue- ja koheesiopolitiikkaa koskevien tietojen keräämisen, hallinnan ja levittämisen helpottamiseksi keskus- ja alueellisten hallintojen tasolla,
9. Hallintojen välinen autojen tyyppihyväksyntätietojen vaihto mukaan lukien interaktiivinen teknisten palvelujen tietokanta (LISTEC) ja viitteet direktiiveihin,
10. Telemaattinen verkko teollisuusviranomaisten välistä sekä teollisuusviranomaisten ja teollisuuden liittojen välistä tiedonvaihtoa varten,
11. Telemaattinen verkkoyhteys nykyisiin yhteisön tietokantoihin, joka helpottaa eurooppalaisten organisaatioiden ja erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten pääsyä yhteisön rahoituslähteille,
12. Telemaattinen verkko kosmetiikkaa koskevien tietojen vaihtamiseksi,
13. Teollisuudelle suunnatut telemaattiset palvelut hallinnollisten kaavakkeiden täyttämisen aiheuttaman vaivan vähentämiseksi,
14. Telemaattiset palvelut uusista synteettisistä huumeista varoittavan järjestelmän (EMCDDA) luomiseksi,

15. Telemaattiset palvelut avointen verkkojen sisältökysymyksiä koskevien tietojen vaihtamiseksi ja uusien audiovisuaalisten palvelujen ja tietopalvelujen kehittämisen ja vapaan levityksen edistämiseksi.
16. Telemaattinen verkko kuljettajia, ajoneuvoja ja kuljetusliikkeitä koskevien tietojen vaihdon tukemiseksi jäsenvaltioiden välillä.
17. EU:n laajentumista tukevat telemaattiset verkot, joilla toteutetaan tehokas sähköinen tiedonvaihto komission ja neuvoston käännöspalvelun ja hakijamaihin mahdollisesti perustettavien tilapäisten käänös- tai käänösten tarkastus - yksiköiden välillä.

*D) IDA-verkkojen yleistäminen:*

1. TESSin tiedonvaihtorakenteen laajentaminen vanhuuseläkkeiden osalta maihin, joihin monet jäsenvaltioiden kansalaiset ovat muuttaneet,
2. Kansainvälisten organisaatioiden, ETAn, EFTAn, KIE-maiden ja muiden assosioitujen maiden sekä G7-maiden pääsyn helpottaminen EU:n terveydenhuoltoa ja lääkevalmisteita koskeviin telemaattisiin verkkoihin,
3. Ympäristöverkkojen yhteentoimivuuden varmistaminen kolmansien maiden ympäristönsuojeluelinten ja kansainvälisten organisaatioiden kanssa,
4. Telemaattiseen EMCDDA-REITOX - verkkoon pääsyn laajentaminen KIE-maihin, EFTA-valtioihin ja Välimeren maihin sekä EMCDDA:n ja REITOX-järjestelmän kanssa tietoa vaihtaviin kolmansiin maihin ja kansainvälisiin organisaatioihin.

*E) Toimielinten väliset hankkeet:*

1. Komission, neuvoston, muiden toimielinten ja EU:n puheenjohtajamaan välisen telemaattisen yhteyden toteuttaminen,
2. Unionin virastojen ja laitosten sekä niiden ja yhteisön toimielinten välinen verkottuminen ja asiakirjojen yhteiskäyttö,
3. Telemaattiset verkkopalvelut toimielinten välisen maataloutta koskevan tiedonvaihdon tukemiseksi.
4. Yhteisön toimielinten välisen viestinnän tukeminen telemaattisin keinoin jakamalla/vaihtamalla monikielisyteen liittyviä resursseja ja järjestämällä yleinen pääsy termitietokantoihin.
5. Toimielinten välisen tiedonvaihdon tukeminen parantamalla käännöstyön hallintaa ja kääntämisen apuvälineitä.



**Ehdotus:**  
**NEUVOSTON PÄÄTÖS**

97/0341 (SYN)

eräiden toimien ja toimenpiteiden hyväksymisestä hallintojen välisten Euroopan laajuisten sähköisen tiedonvaihdon verkkojen (IDA) yhteentoimivuuden ja niihin pääsyn varmistamiseksi

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 129 d artiklan kolmannen kohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen<sup>21</sup>,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon<sup>22</sup>,

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon<sup>23</sup>,

toimii perustamissopimuksen 189 c artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti Euroopan parlamentin<sup>24</sup> kanssa yhdessä toimien

sekä katsoo seuraavaa:

- 1) neuvosto korosti 20 päivänä kesäkuuta 1994<sup>25</sup> antamassaan päätöslauselmassa hallintojen välisen tiedonvaihdon yhteensovittamistarvetta,
- 2) neuvosto määritteli 21 päivänä marraskuuta 1996<sup>26</sup> antamassaan päätöslauselmassa tietoyhteiskuntaa koskevan politiikan uudet painopisteet,
- 3) komissio ehdotti 19 päivänä heinäkuuta 1994<sup>27</sup> antamassaan tiedonannossa tietoyhteiskunnan toimintasuunnitelmaa,
- 4) komissio on ehdottanut yhtenäismarkkinoiden toimintasuunnitelmaa<sup>28</sup>,
- 5) Euroopan parlamentti kehotti 12 päivänä kesäkuuta 1997<sup>29</sup> antamassaan päätöslauselmassa Euroopan unionia ja jäsenvaltioita ryhtymään toimenpiteisiin uusien tieto- ja viestintätekniikoiden (ICT) kehittämiseksi ja käyttöönottamiseksi ensi vuosikymmenellä,

---

<sup>21</sup>

<sup>22</sup>

<sup>23</sup>

<sup>24</sup>

<sup>25</sup> EYVL N:o C 181, 2.7.1994, s. 1.

<sup>26</sup> EYVL N:o C 376, 12.12.1996, s. 1.

<sup>27</sup> KOM (94) 347 lopullinen.

<sup>28</sup> KOM (97) 184 lopullinen.

<sup>29</sup> EYVL N:o C 200, 30.6.1997, s. 196.

- 6) Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät päätöksessään 2717/95/EY<sup>30</sup> suuntaviivoja Euro-ISDN:n kehittämiseksi Euroopan laajuisiksi verkoksi,
- 7) Euroopan parlamentti ja neuvosto hyväksyivät tekemässään päätöksessä N:o 1336/97/EY<sup>31</sup> Euroopan laajuisia televerkkoja koskevia suuntaviivoja,
- 8) talous- ja rahaliiton luomiseksi, yhteisön politiikkojen ja toimien toteuttamiseksi sekä yhteisön toimielinten ja elinten välisen viestinnän tukemiseksi on tarpeen luoda hallintojen välille integroituja tietoliikennejärjestelmiä, jäljempänä "telemaattiset verkot",
- 9) näiden verkkojen on yhdistettävä sekä nykyiset että tulevat jäsenvaltioiden hallintojen ja yhteisön tietojärjestelmät koko Euroopassa, ja tämän vuoksi ne ovat hallintojen välisiä Euroopan laajuisia televerkkoja,
- 10) näiden tietojärjestelmien tehokas yhdistäminen vaatii mahdollisimman hyvää yhteentoimivuutta eri järjestelmien ja niiden osien välillä,
- 11) mahdollisimman hyvä yhteentoimivuus on olennaista mittakaavaetujen saavuttamiseksi ja näistä verkoista saatavan hyödyn lisäämiseksi,
- 12) parempi yhteys julkisiin hallintoihin rohkaisee Euroopan unionin kansalaisia hyödyntämään tietoyhteiskuntaa,
- 13) julkisen hallinnon ja yksityisen alan välisen viestinnän esteiden poistaminen on yhteisön teollisuuden menestyksen ja kilpailukyvyn tärkeä tekijä,
- 14) yhteisö on niiden telemaattisten verkkojen käyttäjä tai edunsaaja, jotka tukevat yhteisön politiikkaa ja toimia, toimielinten välistä viestintää sekä talous- ja rahaliittoa,
- 15) näiden verkkojen perustaminen on sekä yhteisön että jäsenvaltioiden velvollisuus,
- 16) yhteisön rahavarojen tehokkaan käytön kannalta on tarpeen välttää tarpeetonta laitteistokannan monimuotoistumista, päällekkäistä tutkimustyötä ja toimintatapojen hajanaisuutta,
- 17) kustannustehokkuus, vastekyky, joustavuus ja mukautumiskyky tekniisiin muutoksiin näitä verkkoja luotaessa ja niiden toimiessa voidaan parhaiten saavuttaa omaksumalla markkinapohjainen lähestymistapa,
- 18) näiden verkkojen yhteentoimivuuden ja niihin pääsyn varmistamiseen pyrkivissä toimenpiteissä on säilytettävä oikeudellinen tasapaino yhteisten vaatimusten täyttämisen ja kansallisten erityispiirteiden säilyttämisen välillä,
- 19) siksi on tarpeen toteuttaa erityisiä horisontaalisia toimia ja toimenpiteitä näiden verkkojen yhteentoimivuuden varmistamiseksi,
- 20) jäsenvaltiot eivät voi perustamissopimuksen 3 b artiklassa vahvistettujen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti riittävällä tavalla toteuttaa tavoitetta suorittaa tällaiset horisontaaliset toimet ja toimenpiteet, joten se voidaan suunnitellun toiminnan laajuuden ja vaikutusten takia toteuttaa paremmin yhteisön tasolla; ehdotus sisältää vain sellaisia toimia, jotka ovat tarpeen mainitun tavoitteen saavuttamiseksi,

---

<sup>30</sup> EYVL N:o L 282, 9.11.1995, s. 16.

<sup>31</sup> EYVL N:o L 183, 11.7.1997, s. 12.

- 21) Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen ja Euroopan yhteisön assosiaatiosopimusten täytäntöönpano edellyttää hyvää yhteentoimivuutta asiaan liittyvien telemaattisten verkkojen sisällä ja niiden kesken,
- 22) telemaattisilla verkoilla ja sähköisellä viestinnällä on luonnostaan kansainvälinen ulottuvuus,
- 23) hallintojen välisten telemaattisten verkkojen yhteentoimivuuden varmistamiseen tarkoitetut toimenpiteet ovat Euroopan laajuisia televerkkoja varten annettujen suuntaviivojen yhteydessä hyväksytyjen ensisijaisten tavoitteiden mukaiset ja
- 24) neuvosto antoi päätöksen 95/468/EY<sup>32</sup> yhteisön rahoitusosuudesta hallintojen väliseen telemaattiseen tiedonvaihtoon yhteisössä (IDA),

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

### 1 artikla

#### Soveltamisala ja tavoitteet

1. Yhteisö toimii hallintojen Euroopan laajuisten telemaattisten verkkojen alalla ja suorittaa 3 - 10 artiklassa ja 13 artiklassa säädetty toimenpiteet tavoitteenaan
  - a) saavuttaa hyvä yhteentoimivuus hallinnon eri aloilla ja niiden välillä, jäsenvaltioiden telemaattisten verkkojen välillä sekä yhteisön ja jäsenvaltioiden välillä talous- ja rahaliiton perustamiseksi sekä perustamissopimuksen 3 ja 3a artiklassa tarkoitettujen yhteisön politiikan ja toimien toteuttamiseksi,
  - b) saavuttaa suurempi kustannustehokkuus, vastakeky, joustavuus ja sopeutumiskyky teknisiin muutoksiin ja markkinoiden kehitykseen näitä verkkoja luotaessa ja niiden toimiessa,
  - c) laajentaa näiden verkkojen hyötyjä koskemaan myös yhteisön teollisuutta ja Euroopan unionin kansalaisia,
  - d) edistää parhaiden käytäntöjen leviämistä ja kannustaa innovatiivisia telemaattisia ratkaisuja hallinnoissa.
2. Tämä päätös on osa IDA-ohjelmaa.

### 2 artikla

#### Määritelmät

Tässä päätöksessä noudatetaan seuraavia määritelmiä:

- a) *Telemaattinen verkko* on kattava tietoliikennejärjestelmä, joka käsittää fyysisen perusrakenteen ja verkkoyhteyksien lisäksi myös tälle perustalle rakentuvat palvelu- ja sovelluskerrokset, jotka mahdollistavat organisaatioiden ja yksilöiden välisen sähköisen tiedonvaihdon.

---

<sup>32</sup> EYVL L 269, 11.11.1995, s. 23.

- b) *Alakohtainen verkko* on Euroopan laajuinen hallintojen telemaattinen verkko, joka on tarkoitettu yhteisön politiikan tietyn osa-alueen tai toimen, jäljempänä *hallinnon alan*, toteuttamista tai hallinnollista tukea varten.
- c) *Yleisluonteiset palvelut* ovat telemaattisen verkon toimintoja, jotka vastaavat käyttäjien yhteisiä tarpeita, jollaisia ovat esimerkiksi tiedonhaku, tietojen levittäminen, tietojen vaihto ja tietoturva. Kunkin palvelun ominaispiirteet on selvästi yksilöity ja niille taataan tietty laatutaso.

### 3 artikla

#### Horisontaaliset toimet ja toimenpiteet

1. Edellä 1 artiklassa säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi yhteisö suorittaa 4-10 artiklassa säädettyjä horisontaalisia toimia ja toimenpiteitä IDA-työohjelman mukaisesti.
2. Näihin horisontaalisiin toimiin sisältyvät tarpeen mukaan muun muassa toteutettavuustutkimukset ja esittelyt, jäsenvaltioiden ja yhteisön asiantuntijatyöryhmien perustaminen sekä tavaroiden ja palvelujen hankkiminen yhteisölle.
3. Näitä horisontaalisia toimia ja toimenpiteitä toteutettaessa on huolehdittava siitä, että otetaan huomioon muiden asiaan liittyvien yhteisön toimien tulokset, erityisesti yhteisön tutkimusta ja teknologista kehittämistä koskevat ohjelmat sekä yhteisön toimet Euroopan laajuisten televerkkojen alalla.
4. Horisontaalisissa toimissa ja toimenpiteissä on soveltuvin osin viitattava eurooppalaisiin standardeihin tai julkisesti saatavilla oleviin eritelmiin, jotta varmistetaan kansallisten ja yhteisön järjestelmien hyvä yhteentoimivuus hallinnon eri aloilla ja niiden välillä sekä yksityisen alan kanssa. Erityisesti tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien ja palveluiden hankinnoissa on otettava huomioon julkisten hankintojen standardointiin liittyvä tuki ja opastus, esimerkiksi SPRITE - S<sup>2</sup>.

### 4 artikla

#### Yleisluonteiset palvelut

1. Yhteisö toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta telemaattisten palvelujen tarjoajat voivat tarjota laajan valikoiman yhteisiä, alakohtaiset käyttäjien vaatimukset täyttäviä yleisluonteisia palveluja alakohtaisille verkoille kilpailukykyisesti. Näihin toimenpiteisiin sisältyy tarpeen mukaan muun muassa sellaisten aiheellisten toimenpiteiden jatkaminen, joihin on ryhdytty päätöksen 95/468/EY nojalla.
2. Jotta alakohtaisten verkkojen käyttäjät voisivat yksilöidä tekniset vaatimuksensa ja saatavilla olisi laaja valikoima yhteisiä, alakohtaiset käyttäjien vaatimukset täyttäviä yleisluonteisia palveluja, yhteisö erityisesti
  - a) määrittää alakohtaisten verkkojen rakenteelliset suuntaviivat, joiden tarkoituksena on edistää erilaisten fyysisten verkkorakenteiden ja palvelujen välistä yhteentoimivuutta,

- b) määrittelee ja julkaisee hallintojen välisissä telemaattisissa verkoissa yleensä tarvittavien yleisluonteisten palvelujen eritelmät, joissa määritellään myös palvelun laatu ja usean laitetoimittajan käyttämisestä johtuvat yhteentoimivuusvaatimukset,
- c) määrittelee ja toteuttaa järjestelmän, jonka avulla telemaattisten palvelujen tarjoajien tarjoamien palvelujen yhteentoimivuus voidaan arvioida ja arvioinnin tulokset julkaista,
- d) yksilöi tai määrittää sopivat standardoidut rajapinnat, jotta sovelluskehityksessä otettaisiin paremmin huomioon sovellusten toistettavuus ja mahdollisuus siirtää niitä eritasoisiin laiteympäristöihin,
- e) varmistaa yhteisten vaatimusten jatkuvan kehittämisen ja mainittujen palveluntarjoajien tarjoamien telemaattisten palvelujen jatkuvan seurannan.

#### 5 artikla

#### Yleisluonteiset sovellukset

Yhteisö varmistaa yhteisten välineiden ja tekniikoiden kehittämisen alakohtaisia verkkosovelluksia varten tavoitteenaan vähentää sovelluskehitykseen liittyviä kokonaiskustannuksia, järjestelee ja parantaa teknisiä ratkaisuja, lyhentää toimivien järjestelmien käyttöönottoon kuluva-aikaa ja tehostaa järjestelmien ylläpitoa.

Tässä tarkoituksessa yhteisö yksilöi ja määrittää alakohtaisten verkkojen osalta perustoiminnot ja toistuvat toiminnot, jotka voivat muodostaa yleisluonteisten sovellusten tai moduulien perustan,

Se edistää myös näiden yleisluonteisten sovellusten ja moduulien kehittämistä ja käyttöä alakohtaisissa verkoissa; erityisesti on varmistettava, että alakohtaisen verkon sisällä kehitettyjen hyvien ratkaisujen käyttö yleistyy.

#### 6 artikla

#### Tietosisällön yhteensopivuus

1. Yhteisö edistää sekä hallinnon aloilla ja niiden välillä että yksityisen alan kanssa vaihdettavien tietojen sisällön yhteensopivuutta. Tässä tarkoituksessa ja alakohtaisten käyttäjien oikeudelliset sekä tietoturvaan ja luottamuksellisuuteen liittyvät vaatimukset huomioon ottaen yhteisö ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin ja erityisesti
  - a) tukee jäsenvaltioiden hallintojen ponnisteluja tämän yhteensopivuuden lisäämiseksi, hallintomenettelyjen yksinkertaistamiseksi ja tiedonvaihdon parantamiseksi,
  - b) Sovittaa yhteen alakohtaisten verkkojen jäsenllyyn tiedon vaihdolle asettamia vaatimuksia, ja varmistaa hyvien ratkaisujen käytön yleistymisen,
  - c) seuraa asiaan liittyvän tekniikan kehitystä sähköisen tiedonsiirron alalla mukaan lukien myös innovatiiviset tietojen haku- ja esittämismenetelmät, tutkii niiden vaikutuksia ja edistää niiden käyttöönottoa alakohtaisissa verkoissa.

2. Noudatettaessa 1 kertaa suositetaan eri sanomamuotojen välistä yhteentoimivuutta edistäviä ratkaisuja kuitenkin sulkematta täysin pois yhdenmukaistettujen sanomamuotojen kehittämistä,

Lisäksi suositetaan ratkaisuja, joiden avulla hallinnolliset vaatimukset on helppo sovittaa yhteen yksityisen alan liiketoiminnan kanssa.

### 7 artikla

#### Oikeudellinen ja tietoturvaan liittyvä kehys

Yhteisö edistää sellaisten oikeudellisten esteiden ja sopimusesteiden yksilöintiä ja poistamista, jotka estävät tietojen kitkattoman vaihdon verkon käyttäjien välillä, ja varmistaa alakohtaisten verkkojen tarpeellisen tietoturvan. Erityisesti yhteisö

- a) laatii yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa oikeudellisen ja tietoturvaan liittyvän kehyksen mallin hallintojen sekä hallintojen ja yksityisen alan välistä Euroopan laajuista tiedonvaihtoa varten yhteisen lähestymistavan helpottamiseksi,
- b) tukee jäsenvaltioiden ponnisteluja tällaisen alakohdassa mainitun kehyksen noudattamiseksi niiden omassa hallintoympäristössä ja varsinkin antaa tarpeellisia suosituksia,
- c) varmistaa alakohtaisten verkkojen osalta ja alakohdassa mainitun kehyksen mukaisesti: vaihdettavien tietojen todistusarvon tunnustamisen yhteisön hallintoympäristössä, menetelmien luomisen henkilötietojen suojaamiseksi, käyttäjien oikeuksien ja vastuiden määrittelyn, vaihdettavien tietojen luottamuksellisuuden, yhtenäisyyden, oikeaksi todistamisen ja kiistattomuuden sekä toimenpiteet, joilla valvotaan pääsyä verkkoihin,
- d) yksilöi ja analysoi tietoturvan eri tasot alakohtaisten verkkojen luonteen ja tarkoituksen perusteella,
- e) muotoilee suuntaviivat ja tarjoaa yhteisiä ratkaisuja yksilöityjen tietoturvan eri tasojen edellyttämien välineiden, osien ja järjestelmien valintaa ja käyttöönottoa varten.

### 8 artikla

#### Laadunvarmistus ja -valvonta

Yhteisö määrittelee ja toteuttaa tämän päätöksen mukaisiin horisontaalisiin toimiin ja toimenpiteisiin ja Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen 98/XXX/EY mukaisiin yleishyödyllisiin hankkeisiin sovellettavan laatuohjelman sekä päivittää sitä jatkuvasti. Tähän laatuohjelmaan sisältyvät tarpeelliset toimenpiteet, joilla

- a) parannetaan käyttäjien vaatimusten ja hankkeiden määrittelyä,
- b) parannetaan hankkeiden tuloksia vastaamaan paremmin sekä hankkeen määritelmää että käyttäjien odotuksia,
- c) varmistetaan, että saaduista kokemuksista otetaan oppia ja niistä tiedotetaan levittämällä parhaita käytäntöjä 10 artiklan mukaisesti.

## 9 artikla

### Yhteentoimivuus kansallisten ja alueellisten hankkeiden kanssa

Toteuttaessaan IDA-ohjelmaa yhteisö pyrkii helpottamaan yhteentoimivuutta ja vuorovaikutusta jäsenvaltioiden hallintojen väliseen tiedonvaihtoon liittyvien samantapaisten hankkeiden kanssa.

## 10 artikla

### Parhaiden käytäntöjen levittäminen

1. Yhteisö huolehtii näkemysten, tiedon ja kokemusten yhteensovittamista ja vaihtamisesta alakohtaisissa verkoissa ja niiden välillä edistääkseen hyvien ratkaisujen laajempaa käyttöönottoa ja innovaatioita.
2. Yhteisö huolehtii siitä, että IDA-ohjelman saavutukset ja edut ovat yleisesti tiedossa sekä vastaa IDAn suuntaviivojen ja suositusten levittämisestä ja käyttäjien vaatimusten ja kokemusten koordinoimisesta standardointielinten ja yhteisön standardointiin liittyvien toimien kanssa.

## 11 artikla

### Täytäntöönpano

1. Komissio toteuttaa 3 - 10 artiklassa säädetyt yhteisön toimet.
2. Komission vuoden välein laatima, IDAn työohjelman tämän päätöksen täytäntöönpanoa koskeva osa hyväksytään 12 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen
3. Yhteiset säännöt ja menettelyt teknisen ja hallinnollisen yhteentoimivuuden saavuttamiseksi hyväksytään 12 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

## 12 artikla

### Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea, jossa on jäsenvaltioiden edustajat ja puheenjohtajana komission edustaja. Komitean nimi on hallintojen välistä telematiikkaa käsittelevä komitea (TAC).

Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä. Komitea antaa lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyys mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrättyllä enemmistöllä, jonka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrättyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

Komissio päättää toimenpiteistä, joita sovelletaan välittömästi. Jos toimenpiteet eivät kuitenkaan ole komitean lausunnon mukaisia, komissio ilmoittaa niistä viipymättä neuvostolle. Siinä tapauksessa noudatetaan seuraavaa:

Komissio voi lykätä päättämiensä toimenpiteiden soveltamista enintään yhdellä kuukaudella ilmoituksen tekopäivästä.

Neuvosto voi määräenemmistöllä päättää asiasta toisin edellisessä kappaleessa tarkoitetun määräajan kuluessa.

2. Komissio laatii TAC:lle säännöllisesti kertomukset tämän päätöksen täytäntöönpanosta.

### 13 artikla

#### Arviointi

1. Kahden vuoden kuluttua tämän päätöksen voimaantulosta tai mahdollisen sitä myöhemmästä päätöksen muuttamisesta ja kolmen vuoden välein sen jälkeen komissio suorittaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa arvioinnin tämän päätöksen täytäntöönpanosta.
2. Tässä arvioinnissa on selvitettävä tämän päätöksen nojalla säädettyjen horisontaalisten toimien ja toimenpiteiden edistyminen ja nykytila,  
Siinä on myös tutkittava yhteisölle aiheutuneiden kustannusten perusteella näistä horisontaalisista toimista ja toimenpiteistä yhteisölle, jäsenvaltioille, yhteisön teollisuudelle ja Euroopan unionin kansalaisille koituneet hyödyt, ja yksilöitävä mahdolliset parantamista kaipaavat seikat ja tarkastettava yhteisvaikutus muiden yhteisön toimien kanssa Euroopan laajuisten televerkkojen alalla.
3. Komissio luovuttaa arvionsa neuvostolle yhdessä tämän päätöksen tarkistamista koskevan ehdotuksensa kanssa.

### 14 artikla

#### Laajentaminen ETAan ja assosioituneisiin maihin

1. IDA-ohjelma voidaan avata Euroopan talousalueen maille, assosioituneille Keski- ja Itä-Euroopan maille sekä Kyprokselle niiden Euroopan yhteisön kanssa tekemien sopimusten mukaisesti tämän päätöksen perusteella aloitetuissa horisontaalisissa toimissa ja toimenpiteissä.
2. Tätä päätöstä täytäntöönpantaessa on tarpeen mukaan edistettävä yhteistyötä kolmansien maiden sekä kansainvälisten yhteisöjen ja elinten kanssa.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja



## RAHOITUSSELVITYS

### 1. TOIMENPITEEN NIMI

#### *Hallintojen väliset Euroopan laajuiset telemaattiset verkot (IDA)*

- 1.1. Yleishyödylliset hankkeet Euroopan laajuisiksi verkoiksi hallintojen välistä tiedonvaihtoa varten Euroopassa.
- 1.2. Toimet ja toimenpiteet hallintojen välisten Euroopan laajuisten sähköisen tiedonvaihdon verkkojen (IDA) yhteentoimivuuden ja niihin pääsyn varmistamiseksi.

### 2. BUDJETTIKOHTA

#### **B5-7210. EUROOPAN LAAJUISET HALLINTOJEN TELEMAATTISET VERKOT (IDA)**

### 3. OIKEUSPERUSTA

*Ehdotus: EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS eräistä hallintojen Euroopan laajuisia sähköisen tiedonvaihdon verkkoja (IDA) koskevista suuntaviivoista sekä yleishyödyllisten hankkeiden yksilöimisestä*

*Ehdotus: NEUVOSTON PÄÄTÖS eräiden toimien ja toimenpiteiden hyväksymisestä hallintojen välisten Euroopan laajuisten sähköisen tiedonvaihdon verkkojen (IDA) yhteentoimivuuden ja niihin pääsyn varmistamiseksi*

### 4. TOIMENPITEEN KUVAUS

#### **4.1 TOIMENPITEEN YLEISTAVOITTEET:<sup>33</sup>**

##### *4.1. HALLINTOJEN VÄLISTEN EUROOPAN LAAJUUSTEN TIEDONVAIHTOVERKKOJEN LUOMINEN EUROOPPAAN*

- a) toimivien, yhteentoimivien, Euroopan laajuisten, jäsenvaltioiden välisten sekä näiden hallintojen ja yhteisön toimielinten ja soveltuvin osin elinten välisten telemaattisten verkkojen luominen, jolla mahdollistetaan tietojen tehokas ja turvallinen vaihtaminen talous- ja rahaliiton luomiseksi sekä yhteisön politiikan ja toimien toteuttamiseksi jäsenvaltioiden ja yhteisön toimesta kunkin toimivallan rajoissa,
- b) integroitujen telemaattisten verkkojen luominen yhteisön toimielinten välisen viestinnän helpottamiseksi ja yhteisön päätöksentekomenettelyn tukemiseksi.

---

<sup>33</sup> Tiettyjä politiikan osa-alueita, esim. tulleja ja epäsuoraa verotusta koskevissa yhteisön hankkeissa käsitellään myös hallintojen välisten telemaattisten verkkojen perustamista yhteisön politiikan ja toimien tukemiseksi. Jotta turhilta päällekkäisyyksiltä vältyttäisiin ja hankkeista saataisiin synergiaetuja, ryhdytään tarvittaviin yhdensuuntaistamismenettelyihin. Vastaavanlaisia yhdensuuntaistamismenettelyjä toteutetaan IDAn ja muiden asiaan liittyvien toimien, varsinkin Euroopan laajuisten televerkon ja T&K:n alalla.

#### 4.1.1. EHDOTETUT TOIMENPITEET 1

- 1) Uudet hankkeet: valmistelu, toteutettavuustutkimukset, kehittäminen, kokeiluhankkeet ja verkkojen toteuttaminen.
- 2) Nykyisten IDAn telemaattisten järjestelmien jatkaminen ja parantaminen. IDA-ohjelman ensimmäisessä vaiheessa aloitettujen hankkeiden saattaminen loppuun, ja nykyisten järjestelmien siirtyminen käyttämään yhteisiä yleisluonteisia telemaattisia palveluja. Tarvittaessa yhteyden tarjoaminen teollisuudelle ja kansalaisille.
- 3) IDA-verkkojen yleistäminen: yhteisten vaatimusten, standardien sekä uusia osallistujia koskevien sääntöjen ja suuntaviivojen laatiminen tai kehittäminen, yksittäisten maiden/organisaatioiden avustaminen niiden liittämisessä tiettyihin verkkoihin.
- 4) Toimielinten väliset järjestelmät, joilla varmistetaan, että telemaattisia apuvälineitä ja tekniikoita, erityisesti sellaisia, joita käytetään työnhallinnassa, sähköpostijärjestelmissä ja asiakirjojen vaihdossa, voidaan käyttää apuna hallinnollisessa tiedonvaihdossa komissiossa, Euroopan toimielinten välillä sekä niiden ja jäsenvaltioiden pysyvien edustustojen välillä.

#### 4.1.1.2 TOIMIEN LAJIT

- 1) Toteutettavuustutkimukset ja esittelyt, asiantuntijakokoukset sekä tavaroiden ja palvelujen hankinta yhteisölle.
- 2) Avustukset jäsenvaltioille.

#### *4.1.2 EUROOPAN HALLINTOJEN VÄLISEEN TIEDONVAIHTOON LIITTYVÄT YHTEENTOIMIVUUTTA KOSKEVAT TOIMENPITEET*

- a) hyvän yhteentoimivuuden saavuttaminen hallinnon eri aloilla ja niiden välillä sekä yksityisen alan kanssa, jäsenvaltioiden telemaattisten verkkojen välillä sekä yhteisön ja jäsenvaltioiden välillä yhteisön politiikan ja toimien toteuttamiseksi,
- b) paremman kustannustehokkuuden, vastekyvyn, joustavuuden ja tekniikan muutoksiin ja markkinoiden kehitykseen sopeutumisen saavuttaminen näiden verkkojen luomisessa ja niiden toiminnassa,
- c) näistä verkoista saatavan hyödyn laajentaminen koskemaan Euroopan teollisuutta ja kansalaisia,
- d) parhaiden käytäntöjen leviämisen edistäminen ja hallintojen kannustaminen innovatiivisiin telemaattisiin ratkaisuihin.

#### 4.1.2.1 EHDOTETUT TOIMENPITEET

- 1) TESTA-aloitteen yhteisten yleisluonteisten telemaattisten palvelujen tarjoamisen jatkaminen. Rakenteellisten suuntaviivojen muotoileminen. Yhteisten yleisluonteisten telemaattisten palvelujen kehittäminen: yhteiset vaatimukset täyttävien yhteisten ratkaisujen järjeistäminen ja yleistäminen; yleisluonteisten palvelujen yksilöiminen ja valitseminen markkinoilta, järjestelmien hoitajien ja loppukäyttäjien tukeminen. Nykyisten verkkojen auttaminen siirtymään käyttämään yleisluonteisia palveluja. Tietoliikennepalvelujen luokitusjärjestelmän toteuttaminen useita laitetoimittajia käsittävässä ympäristössä. Sopivien standardoitujen rajapintojen yksilöiminen tai

määrittelemine, jotta sovelluskehityksessä otettaisiin paremmin huomioon sovellusten siirrettävyys ja toistettavuus.

- 2) Parhaiden käytäntöjen levittäminen: käyttöönottoa helpottavien oivallusten, tekniikoiden ja ratkaisujen kehittämisen ja lisäämisen sekä alakohtaisten hankkeiden välisen vuorovaikutuksen edistäminen.
- 3) Yhteentoimivuus kansallisten ja alueellisten aloitteiden kanssa: menetelmän luominen tietojen hakemiseksi ja levittämiseksi eri kansallisista hankkeista hallintojen välisten telemaattisten verkkojen alalla laajan yhteentoimivuuden edistämiseksi.
- 4) Sovellusten kehittäminen: Yleisluonteisten sovellusten kehittäminen mittakaavaetujen saavuttamiseksi. Niiden perustoimintojen ja toistuvien toimintojen yksilöinti ja määrittäminen alakohtaisissa verkoissa, jotka voivat muodostaa yleisten sovellusten tai moduulien perustan. Sopivien ratkaisujen levittäminen alakohtaisissa verkoissa.
- 5) Toimet tietosisällön yhteensopivuuden parantamiseksi: Yhdessä sovittujen eritelmien luominen soveltuvilta osin sähköisten asiakirjojen vaihtoon, tietokantahakuja, tietokantoihin pääsyä ja sovellustenvälistä suoraa viestintää varten; hallinnollisiin uudelleenjärjestelyihin ja uusien työtapojen käyttöönottoon sekä innovatiivisiin tietojen haku- ja esittämismenetelmiin liittyvien suuntaviivojen ja esimerkkien kehittäminen, niiden vaikutusten tutkiminen ja niiden käyttöönoton edistäminen alakohtaisissa verkoissa.
- 6) Oikeudellisten esteiden poistaminen: Nykyisten verkkojen tutkiminen tavoitteena määritellä käytännönläheisesti verkkojen sujuvaa toimintaa rajoittavat oikeudelliset kysymykset ja sopimuskykyiset; suuntaviivojen laatiminen sen oikeudellisen ympäristön ja sopimusympäristön parantamiseksi, jossa verkot toimivat.
- 7) Tietoturvaan liittyvät toimenpiteet: Johdonmukaisten alkutoimenpiteiden määrittely vähennettäessä välittömiä riskejä hyväksyttävälle tasolle; turvallisuusanalyysien, turvallisuustilanteen kartoituksen ja vastaavien tarvittavien turvallisuuteen liittyvien prosessien määrittelemine; tarkastuslaitosten käytön kannattavuuden tutkiminen tiettyjen tietosuojamenetelmien toteuttamisessa.
- 8) Laadunvarmistus: laatuohjelman suunnitteleminen ja toteuttaminen kaikkia toimenpiteitä sekä hankekehittelyä varten.

#### 4.1.2.2 TOIMIEN LAJIT

- 1) Toteutettavuustutkimukset ja esittelyt, asiantuntijakokoukset sekä tavaroiden ja palvelujen hankinta yhteisölle.
- 2) Julkaisut, tietojen levittäminen sähköisesti, konferenssit.

#### *4.1.3 HALLINTOJEN VÄLISTEN TELEMAATTISTEN VERKKOJEN KÄYTTÖKUSTANNUKSET. ERITYISET KÄYTTÖKUSTANNUKSET.*

IDA-verkkojen normaalissa toiminnassa tarvittavat palvelut mukaan lukien ylläpito, käyttäjätuki ja siirtokustannukset tarjotaan yleisluonteisina palveluina.

Yleisluonteisten palvelujen tarjoaminen on välttämätöntä jo hankkeen toteutuksen aikana.

Kun toteutusvaihe on saatettu päätökseen, alakohtaiset talousarviot kattavat yhteisön osuuden käyttökustannuksista. Jotta kuitenkin sekä jäsenvaltioissa että yhteisössä voitaisiin tehdä tarvittavat talousarviota koskevat järjestelyt, IDA budjetti kattaa

käyttökustannukset siirtymävaiheessa, joka on korkeintaan kahden vuoden mittainen kunkin verkon osalta.

Siirtymävaihetta sovelletaan myös niissä verkoissa, joita jatketaan IDA II:n perusteella ja jotka jo toimivat ohjelman toisen vaiheen tullessa voimaan. Teknisistä ja sopimussyistä nämä verkot voivat siirtyä käyttämään yleisluonteisia palveluja vain asteittain. Täten 'vanhoista' käyttökustannuksista (eli kunkin kyseisen verkon omista ja usein vain vähän yhteisön ja jäsenvaltioiden väliseen kustannusten jakamiseen mahdollisuuksia antavista kustannuksista) luovutaan vähitellen vuoden 1999 loppuun mennessä. Näihin kustannuksiin viitataan jäljempänä termillä 'Erityiset käyttökustannukset'.

#### 4.2 KESTO

Vuodesta 1998 vuoteen 2000

#### 4.3 KOHDERYHMÄ

Yhteisön toimielimet ja elimet, jäsenvaltioiden hallinnot.

### 5. MENOJEN LUOKITUS

DNO (ei-pakolliset); CD (jaksotetut).

### 6. MENOLAJI

IDAn talousarvion on tuettava IDAn työohjelmaan sisältyviä toimia, ovatpa ne uusia tai vuoden 1997 työohjelman jatkoa. Niihin sisältyvät kaikki aiheelliset tutkimukset (erityisesti toteutettavuus- ja arviointitutkimukset), asiantuntijakokoukset, konferenssit, paperilla olevat julkaisut ja sähköiset julkaisut sekä yleisesti tavaroiden ja palvelujen hankkiminen yhteisölle verkkojen luomiseksi, horisontaalisten toimenpiteiden toteuttamiseksi ja ohjelman hallinnon tukemiseksi.

Hankkeiden yhteisrahoitus koskee vain julkista alaa eli jäsenvaltioiden hallintoja. Voimakkaasti markkinoihin suuntautunut lähestymistapa siirtää kuitenkin yksityisen alan hoidettaviksi varsinkin yleisluonteisiin palveluihin liittyviä sellaisia sijoituksia ja riskejä, joista yhteisö on aiemmin vastannut.

Yhteistyökumppanuus julkisen alan kanssa toteutetaan yhteistyömallin avulla, joka perustuu jokaiselle hankkeeseen osallistujalle (eli yhteisölle ja jäsenvaltioiden hallinnoille) yksittäisten hankkeiden toteutussuunnitelmien perusteella annettaviin tehtäviin. IDAn vuotuinen työohjelma sisältää yhteisölle kullekin vuodelle annetun tehtäväkokonaisuuden, joka suoritetaan pääasiallisesti hankintoina.

Jäsenvaltioiden hallinnot toteuttavat omalla kustannuksellaan niille kunkin hankkeen toteutussuunnitelmassa annetut tehtävät, joihin kuuluu täysimääräisen tai osittaisen tuen antaminen tietoliikennekustannuksiin, ylläpitokustannuksiin, välineiden ostoon/vuokraukseen, jne.

Kyseeeseen voivat kuitenkin tulla myös avustukset jäsenvaltioiden hallinnoille (enintään 50 prosenttia kyseisten tehtävien kustannuksista), mikäli ne osoittautuvat tehokkaaksi keinoksi edistää verkon kokonaisvaltaista toteuttamista tai alentaa siihen liittyviä kuluja. Tällaiset mahdolliset avustukset ja niiden kohteena olevat tehtävät yksilöidään vuotuisessa työohjelmassa.

## 7. TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

### 7.1 Toimenpiteen kokonaiskustannusten laskutapa

Arvio rahoitustarpeesta kaudelle 1998 - 2000 on tehty seuraavin perustein:

- On arvioitu, että nykyisten hankkeiden välttämättömän jatkamisen lisäksi IDAn uuden vaiheen aikana aloitetaan noin 15 - 25 uutta alakohtaista hanketta ohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Hankkeiden kustannukset vaihtelevat puolesta miljoonasta eusta kolmeen miljoonaan ecuun (vaadittavien toimintojen mukaan), kunnes niistä tulee täysin toimivia kokeiluvaiheen jälkeen. Osa näiden hankkeiden kokonaiskuluista katetaan käyttämällä yleisluonteisia palveluja (noin 30 prosenttia).
- On myös arvioitu, että yhteisön päätöksenteon ja toimielinten välisen tietojen/asiakirjojen vaihdon tukemiseen tarvittavien toimielinten välisten hankkeiden toteutuskustannukset ovat 11,5 miljoonaa eua kolmen vuoden aikana, mistä 3,7 miljoonaa varataan telemaattisille palveluille, jotka siis kuuluvat yleisluonteisiin palveluihin. Loput 7,8 miljoonaa eua käytetään toimielinten välisen perusjärjestelmän toteuttamiseen ja 3 - 5 lisätoimenpiteisiin, jotka koskevat kääntämisen apuvälineitä tai toimielinten välistä viestintää yksittäisillä aloilla. Lisätoimenpiteiden kustannuksiksi on arvioitu 1,8 miljoonaa eua kolmen vuoden aikana olettaen että ne perustuvat yleisluonteisiin palveluihin ja perusjärjestelmään, jotka mahdollistavat kunkin kohdalla alhaiset, noin 0,4 - 0,5 miljoonan euan kehityskustannukset. Perusjärjestelmän kustannuksiksi arvioidaan 6 miljoonaa eua kolmen vuoden aikana, ja se koostuu seuraavista osista: sähköisten asiakirjojen tuotannon lisäkehittäminen ja toteuttaminen toimielimissä (miljoona eua), työnhallintajärjestelmien asentaminen, sovittaminen paikallisiin oloihin ja käyttöönotto toimielimissä ja niiden välillä (2 miljoonaa eua), viite- ja tiedonlevitysympäristön kehittäminen toimielimissä (1,2 miljoonaa eua), parlamentin kyselyissä käytettävän sovelluksen parantaminen (0,6 miljoonaa eua) sekä SEI-LEG -sovelluksen toimintatuki (0,4 miljoonaa eua) ja käyttäjäkoulutus (0,8 miljoonaa eua).
- Ehdotetut yhteentoimivuustoimenpiteet on arvioitu aiempien kokemusten perusteella. Kustannusten pääosan muodostaa yleisluonteisten palvelujen tarjoaminen, joka lisääntyy toteutettaessa uusia hankkeita ja tarjottaessa verkoille uusia palveluja. Kasvu on nykyecuina noin 20 prosenttia vuodessa, kun otetaan huomioon telemaattisten palvelujen ennakoitu hintojen lasku.
- Nykyisten verkkojen erityisten käyttökustannusten on aiempien kustannusten perusteella arvioitu olevan yhteensä 8,7 miljoonaa eua. Ennakoidaan, että nämä erityiset käyttökustannukset poistuvat vähitellen vuoden 1999 loppuun mennessä, sikäli kun siirtyminen yleisluonteisten palvelujen käyttöön ja kustannusten jakamiseen jäsenvaltioiden kanssa sen sallii.

**7.2 Kustannusten jakautuminen ohjelman eri tekijöiden mukaan (miljoonaa eua, nykyiset hinnat)**

| Laji                        | Hanke   | 1998         | 1999         | 2000         | Yht.L        |
|-----------------------------|---|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Yleishyödylliset hankkeet   | Uudet alakohtaiset hankkeet                         | 2,50         | 3,80         | 5,50         | 11,80        |
|                             | Toimielinten väliset                                | 2,50         | 2,50         | 2,80         | 7,80         |
|                             | Yleistäminen  | 0,50         | 1,00         | 1,00         | 2,50         |
|                             | Nykyisten hankkeiden parantaminen ja jatkaminen     | 3,70         | 2,00         | 2,00         | 7,70         |
| <b>Välisumma</b>            |   | <b>9,20</b>  | <b>9,30</b>  | <b>11,30</b> | <b>29,80</b> |
|                             |   |              |              |              |              |
| Yhteentoimivuustoimenpiteet | Yleisluonteiset palvelut                            | 4,80         | 5,50         | 6,50         | 16,80        |
|                             | Parhaiden käytäntöjen levittäminen                  | 0,50         | 1,00         | 1,00         | 2,50         |
|                             | Sovellusten kehittäminen                            | 1,00         | 3,00         | 3,00         | 7,00         |
|                             | Yhteentoimivuus kansallisten ja alueellisten kanssa | 0,30         | 0,30         | 0,30         | 0,90         |
|                             | Tietosisällön yhteentoimivuus ja standardointi      |              |              |              |              |
|                             |   | 0,80         | 0,60         | 0,60         | 2,00         |
|                             | Oikeudelliset esteet                                | 0,40         | 0,40         | 0,40         | 1,20         |
|                             | Tietoturva  | 0,40         | 0,40         | 0,40         | 1,20         |
|                             | Laadunvarmistus                                     | 0,50         | 0,50         | 0,50         | 1,50         |
| <b>Välisumma</b>            |   | <b>8,70</b>  | <b>11,70</b> | <b>12,70</b> | <b>33,10</b> |
|                             |   |              |              |              |              |
| <b>Erityiset käyttö-</b>    |   |              |              |              |              |
| <b>kustannukset</b>         |   | <b>5,70</b>  | <b>3,00</b>  | <b>0,00</b>  | <b>8,70</b>  |
|                             |   |              |              |              |              |
| <b>YHTEENSÄ</b>             |   | <b>23,60</b> | <b>24,00</b> | <b>24,00</b> | <b>71,60</b> |

**7.3 Viitteellinen määrärahojen aikataulu**

**7.3.1 Aikataulu ehdotetulle uudelle toiminnalle (luvut miljoonaa eua)**

|                       | 1998        | 1999         | 2000         | 2001         | 2002        | YHT.         |
|-----------------------|-------------|--------------|--------------|--------------|-------------|--------------|
| <b>Maksusitoumus-</b> |             |              |              |              |             |              |
| <b>määrärahat</b>     | 23,60       | 24,00        | 24,00        | -            | -           | 71,60        |
| <b>Maksu-</b>         |             |              |              |              |             |              |
| <b>määrärahat</b>     |             |              |              |              |             |              |
| <b>1998</b>           | 4,00        | 5,00         | 5,00         | 9,60         | -           | 23,60        |
| <b>1999</b>           | -           | 5,50         | 14,50        | 4,00         | -           | 24,00        |
| <b>2000</b>           | -           | -            | 5,50         | 14,50        | 4,00        | 24,00        |
| <b>YHTEENSÄ</b>       | <b>4,00</b> | <b>10,50</b> | <b>25,00</b> | <b>28,10</b> | <b>4,00</b> | <b>71,60</b> |

Jokaisesta vuotuisesta talousarviosta kohdennetaan 23 prosenttia kuluvan vuoden (n) maksuihin, 62 prosenttia kohdennetaan vuodelle n+1 ja 15 prosenttia vuodelle n+2. Tämä johtuu nykyisestä hankemallista ja sektoreiden toimintatavoista.

#### 7.4 Monivuotisten toimien aikataulu:

##### VIITTELLINEN SUUNNITELMA

Miljoonaa ecua

| 1998  | 1999  | 2000  | <b>YHTEENSÄ<br/>1998 -2000</b> |
|-------|-------|-------|--------------------------------|
| 23,60 | 24,00 | 24,00 | 71,60                          |

#### 8. PETOSTENVASTAISET TOIMENPITEET

Tavaroiden ja palvelujen hankkimista yhteisölle sääntelevien sääntöjen ja käytäntöjen huolellinen noudattaminen varmistetaan Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan rahoitusasetuksen, rahoitusasetuksen täytäntöönpanoa koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen ja komission sisäisten sääntöjen mukaisesti. Kaikkiin komission ja maksujen edunsaajien välisiin sopimuksiin sisällytetään asianmukaiset suojalausekkeet. Käytössä on ainoastaan virallisesti hyväksytyjä sopimusmalleja ja tarkistuksia suoritetaan useaan otteeseen hankintaprosessin aikana moitteettomuuden ja avoimuuden varmistamiseksi. Kaikkiin sopimuksiin liitetään järjestelmällisesti valvontatoimenpiteitä, jollaisia ovat muun muassa välikertomusten laatiminen ja ennalta määritellyn tyyppisten tulosten tuottaminen ennakkoon määrätyissä sopimuksen vaiheissa. Tuet ja työsuoritus tarkistetaan ennen maksujen hyväksymistä; tämä toteutetaan vierailukäynnein sekä määrittelemällä ja vahvistamalla suoritusta mittaavat muuttujat jne.

#### 9. KUSTANNUSTEHOKKUUSANALYYSI

DAn strategia korkean tehokkuusasteen saavuttamiseksi perustuu kolmeen tekijään: yleisluonteisten telemaattisten palvelujen hankintaan markkinoilta ja yleisluonteisten sovellusten käyttöön integroitujen, räätälöityjen verkkojen kehittämisen sijaan. parhaiden käytäntöjen levittämiseen alakohtaisten verkkojen kesken sekä kaikki alakohtaiset hankkeet kattavien laatu- ja arviointiohjelmien toteuttamiseen. Näin pyritään alentamaan verkkojen luomisen ja käytön kokonaiskustannuksia, järkipäristämään ja parantamaan teknisiä ratkaisuja, lyhentämään toimivien järjestelmien toteuttamiseen kuluvaa aikaa, tehostamaan järjestelmien ylläpitoa ja helpottamaan verkkojen parantamista, ja samalla varmistamaan mahdollisimman hyvä yhteentoimivuus.

Yleisluonteisia palveluja tarjotaan jo TESTA-hankkeen kautta. Ennakoidaan, että IDAn toisessa vaiheessa siirrytään kohti kilpailumallia. Markkinoilla olevia yleisluonteisia palveluja yksilöidään, määritetään, tarkistetaan ja seurataan jatkuvasti. Nämä toimet tarjoavat hallinnoille yksinkertaisia, yleisiä palvelukuvauksia, jotka on luokiteltu laadun ja valintaperusteiden, esimerkiksi luotettavuuden, saatavuuden, suorituskyvyn, jatkuvuuden, käyttökelpoisuuden ja yhteentoimivuuden perusteella, jotta kaikki telemaattisten palvelujen hankinnassa mukana olevat käyttäjät voisivat saada hyväksyttävän ja vertailukelpoisen palvelutason koko unionissa. Kuvausten avulla on yksinkertaista valita paras ja edullisin tarjous laajasta palveluvalikoimasta, samalla kun taataan vaadittu suorituskyky, turvallisuus ja yhteentoimivuus. Näin

voidaan saavuttaa jatkuvia kustannussäästöjä järkeistämällä ja yleistämällä yhteiset vaatimukset täyttäviä ratkaisuja, jolloin myös riskit pienevät ja saavutetaan mittakaavaetuja. Vastaavasti pyritään yksilöimään ja määrittämään alakohtaisten verkkojen osalta perustoiminnot ja toistuvat toiminnot, jotka voivat muodostaa yleisluonteisten sovellusten tai moduulien perustan. Lisäksi edistetään näiden yleisluonteisten sovellusten ja moduulien kehittämistä ja käyttöä alakohtaisissa verkoissa.

IDA-ohjelman hallinto määrittelee laadunvarmistus- ja -valvontaperiaatteet, jotka horisontaalisina koskevat kaikkia IDA-hankkeita, ja laatii laatuohjelman, jolla näitä periaatteita noudatetaan hankkeiden kehityksen aikana. Periaatteiden mukaisesti seurataan ja tarkistetaan jatkuvasti IDAn laadunarviointimenetelmää, jota sovelletaan jokaiseen hankkeeseen järjestelmän integroinnin, tietoliikennepalvelujen tarjoamisen, ohjelmistojen kehittämisen, järjestelmien toiminnan ja käyttäjätuen osalta.

Kunkin hankkeen yleinen toteutussuunnitelma sisältää yksityiskohtaisen kuvauksen odotetuista hyödyistä sekä arviointiperusteet (esimerkiksi toteutuksen valmiusaste ja laatu, tiedonkäsittelyn nopeus, siirtonopeus, saatavuus, asiakastyytyväisyys, kustannukset jne.), joilla näitä hyötyjä mitataan toteutusvaiheen jälkeen. Kunkin IDA-hankkeen toteutuksen jälkeinen tarkastelu on suoritettava vuoden kuluessa toteutusvaiheen päättymisestä. Näiden tarkastelujen havainnot muodostavat koko ohjelman säännöllisen kolmen vuoden välein suoritettavan arvioinnin perustan.

Parhaiden käytäntöjen levittäminen on myös avaintekijä pyrittäessä tekniseen johdonmukaisuuteen sekä välttämään tarpeetonta päällekkäisyyttä ja lähestymistapojen eriytymistä. Pyrkimyksenä on kaikin tarpeellisin tavoin tukea sellaisten ajatusten, tekniikoiden ja ratkaisujen kehittämistä ja levittämistä, jotka voisivat helpottaa toteutusta ja maksimoida telemaattisten verkkojen kautta tapahtuvan sähköisen viestinnän mahdolliset soveltamistavat ja hyödyt, edistää sopivien ratkaisujen leviämistä ja yleensä helpottaa alojen välistä vuorovaikutusta paremman kustannustehokkuuden saavuttamiseksi.

Lopulta on tarkoitus suorittaa säännöllisesti (kolmen vuoden välein) arviointi toimenpiteen toteutuksesta.

Tässä arvioinnissa on

- a) selvitettävä tämän päätöksen nojalla säädettyjen horisontaalisten toimien ja toimenpiteiden edistyminen ja nykytila,
- b) tutkittava yhteisölle aiheutuneisiin kustannuksiin verrattuna näistä horisontaalisista toimista ja toimenpiteistä yhteisölle, jäsenvaltioille, Euroopan teollisuudelle ja Euroopan kansalaisille koituneet hyödyt, ja
- c) yksilöitävä mahdolliset parantamista kaipaavat seikat ja todettava synergia muiden yhteisön toimien kanssa Euroopan laajuisten televerkkojen alalla.

Arvioinnin tulosten pohjalta on määrä laatia ehdotuksia toiminnan tarkistamiseksi.



## **10. HALLINTOMENOT**

### **10.1 VAIKUTUKSET KOMISSION HENKILÖSTÖN MÄÄRÄÄN**

Tämä toimenpide ei merkitse komission henkilöstön määrän lisääntymistä. Tarvittava henkilöstö voidaan kohdentaa nykyisistä varoista, mahdollisesti sisäisten siirtojen kautta.

Tarvittavien hallinnollisten voimavarojen tarjonta riippuu voimavarojen kohdentamista koskevasta komission vuotuisesta päätöksestä ja varsinkin talousarvion sisältämistä ylimääräisistä taloudellisista ja henkilöstövoimavaroista.

### **10.2 EHDOTETTUUN TOIMENPITEESEEN LIITTYVÄT HENKILÖSTÖ- JA HALLINTOKULUT**

Tästä toimenpiteestä suoraan aiheutuvien hallinnollisten kulujen enimmäismäärä on arvioitu seuraavasti:

- Hankkeet on jaettu alakohtaisiin ja muihin kuin alakohtaisiin. Riippuen siitä, miten paljon tukea kukin ala tarvitsee IDAlta alakohtaisten hankkeiden toteuttamisessa, hankehallintoa delegoidaan mahdollisuuksien mukaan vastaavalle yksikölle. Alakohtaiset hankkeet on siksi edelleen jaettu delegoituihin ja delegoimattomiin. Hankehallinto on jaoteltu hankekohtaisesti tärkeimpien toiminnan osa-alueiden mukaan. Ohjelman kokonaishallinta ja -hallinto on laskettu erikseen.

| TOSIASIALLINEN HANKEKUORMITUS                  |   |       |                           | Inhimilliset voimavarat, henkilötyövuotta |             |             |
|--|---|-------|---------------------------|---|-------------|-------------|
|  |   |       |                           | A   | B           | C           |
| ARVIOT   |   |       |                           |   |             |             |
| HANKELAJIT:                                    |   |       | Maks. henkilötyöv. /hanke |   |             |             |
| I.   | Alakoht. - delegoitu talousarvio            |       | 0.25 A                    |   |             |             |
| II.  | Alakoht. - delegoimaton talousarvio         |       | 0.35 A                    |   |             |             |
| III.   | Muu kuin alakohtainen                       |       | 0.5 A                     |   |             |             |
|  | TAC yhteensovitt. I/II/III                  |       | 0.02 A                    |   |             |             |
|  | Hankeeseen yhteensov. (TAC) I/II/III        |       | 0.01 B                    |   |             |             |
|  | Hallinnollinen tuki II/III - B              |       | 0.05 B                    |   |             |             |
|  | Laskun hyv. laji II/III                     |       | 0.05 C                    |   |             |             |
|  | Sihteerituki laji II/III - C                |       | 0.2 C                     |   |             |             |
|  | TAC-sihteeristö                             |       | 0.01 C                    |   |             |             |
| <b>HALLINTOJEN EUROOPAN LAAJUUSTEN</b>         |   |       |                           |   |             |             |
| <b>TELEMAATT. VERKKOJEN TOTEUTTAMINEN</b>      |   |       | <b>16,25</b>              | <b>11,14</b>                              | <b>1,04</b> | <b>4,07</b> |
| Hankehallinto & tekninen yhteensovittaminen:   |   |       |                           |   |             |             |
|  | Laji  | Määrä |                           |   |             |             |
|  | I.  | 17    |                           |   |             |             |
|  | II.   | 11    |                           |   |             |             |
|  | III.  | 4     |                           |   |             |             |
| <b>YLEISLUONTEISET PALVELUT ja SOVELLUKSET</b> |   |       | <b>4,90</b>               | <b>3,10</b>                               | <b>0,30</b> | <b>1,50</b> |
| Hankehallinto & tekninen yhteensovittaminen:   |   |       |                           |   |             |             |
|  | Laji  | Määrä |                           |   |             |             |
|  | III.  | 6     |                           |   |             |             |
| <b>PARHAIDEN KÄYTÄNTÖJEN LEVITTÄMINEN</b>      |   |       | <b>1,95</b>               | <b>1,50</b>                               | <b>0,20</b> | <b>0,25</b> |
| Hankehallinto & tekninen yhteensovittaminen:   |   |       |                           |   |             |             |
|  | Laji  | Määrä |                           |   |             |             |
|  | III.  | 3     |                           |   |             |             |
| <b>OIKEUDELLISET ESTEET JA TIETOTURVA</b>      |   |       | <b>2,50</b>               | <b>2,00</b>                               | <b>0,25</b> | <b>0,25</b> |
|  | Laji  | Määrä |                           |   |             |             |
|  | Erityinen                                   | 2     |                           |   |             |             |
| <b>MUUT HORIZONTAALISET TOIMET</b>             |   |       | <b>2,40</b>               | <b>1,75</b>                               | <b>0,25</b> | <b>0,40</b> |
|  | Laji  | Määrä |                           |   |             |             |
|  | Erityinen                                   | 6 - 8 |                           |   |             |             |
| <b>HALLINTO</b>                                |   |       | <b>5,50</b>               | <b>1,00</b>                               | <b>1,50</b> | <b>3,00</b> |
|  | Henkilöstöhallinto & kehitys                |       | 0,25                      |   |             |             |
|  | Käyttöön ja hallintoon liittyvät menettelyt |       | 0,25                      |   |             |             |
|  | Talousarvio                                 |       | 0,25                      | 0,50                                      |             |             |
|  | Logistiikka/Arkisto                         |       |                           |   | 1,00        |             |
|  | Sisäinen laatu                              |       | 0,25                      |   |             |             |
|  | Tieto- ja sihteerituki                      |       |                           | 1,00                                      | 2,00        |             |
| <b>YHTEENSÄ</b>                                |   |       | <b>33,50</b>              | <b>20,49</b>                              | <b>3,54</b> | <b>9,47</b> |
|  |   |       | <b>34</b>                 | <b>20</b>                                 | <b>4</b>    | <b>10</b>   |

**Henkilöstökulujen kokonaismäärä** = 34 x 103 000 ecua/vuosi 3,5 miljoonaa ecua/vuosi.

**Valtuuskunnat:** 47 500 ecua/vuosi, mikä perustuu arvioon, että hankehallintoon osallistuvaa A-tason virkamiestä kohti myönnetään 2 500 ecua/vuosi.

**Komitean kokoukset:** 66 000 ecua/vuosi, mikä perustuu kolmeen vuosittaiseen komitean kokoukseen, joiden kunkin arvioidut kustannukset ovat 10 000 ecua, lisättyinä kuudella vuosittaisella alaryhmän kokouksella, joiden kunkin arvioidut kustannukset ovat 6 000 ecua.

**Tarjouspyyntöarviot:** 30 000 ecua/vuosi, mikä perustuu yhteen vuosittaiseen yleiseen arviointimenettelyyn.



ISSN 1024-4492

KOM(97) 661 lopullinen

# ASIAKIRJAT

FI

01 15 16

Luettelonumero : CB-CO-97-678-FI-C

ISBN 92-78-28626-5

Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto

L-2985 Luxemburg